

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“,
ДОЊИ МИЛАНОВАЦ
ЗА 2013. ГОДИНУ**

**Број: 400-177/2014-06/9
Београд, 17. новембар 2014. године**

Садржај

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- 1. Извештај о ревизији финансијских извештаја.....3**
2. Извештај о ревизији правилности пословања5

ПРИЛОГ I КЉУЧНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКЕ

**ПРИЛОГ II НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ
ПРЕДУЗЕЋА „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“, ДОЊИ
МИЛАНОВАЦ ЗА 2013. ГОДИНУ**

**ПРИЛОГ III ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“, ДОЊИ МИЛАНОВАЦ ЗА
2013. ГОДИНУ**

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“, ДОЊИ МИЛАНОВАЦ

1.Извештај о ревизији финансијских извештаја

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац (у даљем тексту: Предузеће) за 2013. годину у складу са Уставом Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/2006), Законом о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“, број 101/2005, 54/2007 и 36/2010), Програмом ревизије Државне ревизорске институције за 2014. годину, Закључком о спровођењу ревизије број 400-177/2014-06 од 24. јануара 2014. године, Међународним стандардима ревизије (ISA) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI).

Финансијски извештаји се састоје од: 1) биланс стања; 2) биланс успеха; 3) извештај о токовима готовине; 4) извештај о променама на капиталу и 5) напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Предузећа је одговорно за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја у складу са законима којима се уређују рачуноводство и ревизија и Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да, на основу извршене ревизије, изразимо мишљење о овим финансијским извештајима.

Ревизију смо спровели у складу са Законом о Државној ревизорској институцији, Пословником Државне ревизорске институције („Службени гласник РС“, број 9/2009) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција.

Ови стандарди захтевају да поступимо у складу са етичким захтевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа којима се потврђују исказани подаци, као и обелодањивање података у финансијским извештајима. Избор поступака је заснован на ревизоровом просуђивању, укључујући

и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, било услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија, такође, укључује процену адекватности примењених рачуноводствених политика и значајних процена извршених од стране руководства, као и оцену целокупне презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да ревизија финансијских извештаја Предузећа за 2013. годину коју смо извршили и докази који смо прикупили обезбеђују разумну основу за наше ревизијско мишљење.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извештаји Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац за годину која се завршава на дан 31. децембар 2013. године, дају истинит и објективан приказ стања на дан 31. децембар 2013. године и припремљени су, по свим материјално значајним питањима, у складу са применљивим оквиром финансијског извештавања.

2. Извештај о ревизији правилности пословања

Извршили смо ревизију правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац за 2013. годину која обухвата ревизију активности, финансијске трансакције и информације, које су укључене у финансијске извештаје Предузећа за 2013. годину.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припремање и презентацију финансијских извештаја, као што је напред наведено, руководство Предузећа је такође дужно да обезбеди да су активности, трансакције и информације, које су приказане у финансијским извештајима, у складу са прописима у Републици Србији.

Одговорност ревизора

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, као што је напред наведено, наша одговорност укључује и изражавање мишљења да ли су активности, трансакције и информације које су исказане у финансијским извештајима по свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима у Републици Србији.

Ова одговорност укључује и спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о томе да ли су приказана имовина, обавезе и капитал и извршени приходи и расходи у складу са намером законодавца, односно у складу са прописима у Републици Србији. Ти поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености.

Сматрамо да ревизија правилности пословања Предузећа за 2013. годину коју смо извршили и докази које смо прикупили обезбеђују разумну основу за наше ревизијско мишљење са резервом.

Основа за мишљење са резервом

1) Предузеће није у потпуности успоставило систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Такође, Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

2) Предузеће није Правилником о систематизацији послова систематизовало радно место „службеник за јавне набавке“ у оквиру кога би се обављали послови јавних набавки. Такође, Предузеће је током 2013. године извршило набавку добара и услуга у износу од најмање 12.820 хиљада динара без спровођења поступка јавних набавки.

3) Предузеће није уписало основни капитал у Регистар привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре Републике Србије.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, осим за ефекте наведене у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, трансакције и информације које су приказане у финансијским извештајима Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац за годину која се завршава на дан 31. децембар 2013. године су у складу са прописима у Републици Србији, датим овлашћењима и планираном сврхом.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија**

Београд, 17. новембар 2014. године

КЛЮЧНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКЕ

Садржај

- 1. Кључне неправилности у ревизији правилности пословања 3**
- 2. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања 4**

1. Кључне неправилности у ревизији правилности пословања

1) Као што је наведено под тачком 5.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није завршило цео процес успостављања система финансијског управљања и контроле, односно руководство Предузећа још увек није усвојило стратегију управљања ризиком у складу са одредбама члана 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2) Као што је наведено под тачком 5.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

3) Као што је наведено под тачком 6. Напомена уз Извештај, Предузеће није Правилником о систематизацији послова систематизовало радно место „службеник за јавне набавке“ у оквиру кога би се обављали послови јавних набавки, чиме је поступило супротно одредбама члана 134. Закона о јавним набавкама. Такође, Предузеће је током 2013. године извршило набавку добара и услуга, у износу од најмање 12.820 хиљада динара, без спровођења поступка јавних набавки, чиме је поступило супротно одредбама члана 7., 122. и 128. Закона о јавним набавкама, и то:

- набавку из групе добара 09100000 – горива, у износу од 6.436 хиљада динара,
- набавку из групе добара 34300000 – делови и прибор за возила и њихове моторе, у износу од 2.010 хиљада динара, заједно са услугама одржавања и поправке из категорије 1 у оквиру Прилога 1, у износу од 899 хиљада динара,
- набавку адвокатских услуга из категорије 21 у оквиру Прилога 1, у износу од 1.962 хиљада динара,
- набавку услуга хотела и ресторана из категорије 17 у оквиру Прилога 1, у износу од 1.113 хиљада и
- набавку финансијске услуге из категорије 6 у оквиру Прилога 1, у износу вишем од 400 хиљада динара, који је одредбама члана 39. став 2. Закона о јавним набавкама прописан као минимални износ који обавезује на примену овог закона.

3) Као што је наведено под тачком 7.9. Напомена уз Извештај, Предузеће није уписало основни капитал у Регистар привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре Републике Србије, што је у супротности са одредбама члана 9. став 5. Закона о јавним предузећима.

4) Као што је наведено под тачком 7.13.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је било у обавези да део добити који је распоређен оснивачу уплати на рачун прописан за уплату јавних прихода, у складу са одредбама члана 49. став 2. Закона о јавним предузећима, што до момента вршења ревизије Предузеће није учинило.

5) Као што је наведено под тачком 8.1.3.4. Напомена уз Извештај, обзиром да накнаде за коришћење заштићеног добра имају карактер јавних прихода у смислу члана 14. став. 1. тачка 2а), подтачка (2), а у вези члана 18. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр. и 108/2013), мишљења смо да средства остварена наплатом истих треба водити на посебном рачуну за уплату јавних прихода у складу са Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава тих рачуна.

2. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

Државна ревизорска институција препоручује Предузећу да:

- 1) у складу са одредбама члана 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору настави са започетим активностима за успостављање адекватног и ефикасног система финансијског управљања и контроле, с акцентом на усвајање стратегије управљања ризиком (Напомена 5.1. – Препорука 1).
- 2) успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Напомена 5.2. – Препорука 2).
- 3) својим Правилником о систематизацији послова одреди радно место у оквиру којег ће се обављати послови јавних набавки, да именује лице за наведено радно место, као и да му омогући полагање стручног испита за службеника за јавне набавке (Напомена 6. – Препорука 3).
- 4) предузме активности у вези са регистрацијом основног капитала исказаног у пословним књигама Предузећа и изврши упис истог у Регистар привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре Републике Србије (Напомена 7.9. – Препорука 5).
- 5) у складу са одредбама Закона о јавним предузећима део добити који је распоређен оснивачу уплати на рачун прописан за уплату јавних прихода (Напомена 7.13.2. – Препорука 6).
- 6) у смислу одредби члана 2. Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава тих рачуна поднесе захтев Управи за Трезор, директно или преко надлежног министарства, да пропише рачун за уплату јавних прихода за наплату накнада за коришћење заштићеног добра (Напомена 8.1.3.4. – Препорука 7).

На основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац, дужно је да о отклањању неправилности које су откривене у његовом пословању поднесе извештај у року од 90 дана од уручења овог извештаја.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“,
ДОЊИ МИЛАНОВАЦ
ЗА 2013. ГОДИНУ**

Садржај

1. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	3
2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	5
2.1. Коришћење процењивања.....	5
2.2. Наставак пословања.....	6
2.3. Упоредни подаци.....	6
3. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ	6
3.1. Нематеријална улагања	6
3.2. Некретнине, постројења и опрема.....	7
3.3. Инвестиционе некретнине	8
3.4. Амортизација	9
3.5. Шуме и вишегодишњи засади	10
3.6. Залихе	10
3.7. Краткорочна потраживања и пласмани	11
3.8. Готовина и готовински еквиваленти.....	12
3.9. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства.....	12
3.10. Накнаде запосленима	13
3.11. Порез на добитак	13
3.12. Државна додељивања.....	14
3.13. Пословни приходи	15
3.14. Пословни расходи	15
3.15. Финансијски приходи и расходи.....	15
3.16. Добици и губици.....	16
4. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА	16
5. ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА	16
5.1. Интерна контрола	16
5.2. Интерна ревизија	20
6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ	21
6.1. Неправилности због непримењивања Закона о јавним набавкама.....	21
7. БИЛАНС СТАЊА	26
7.1. Нематеријална улагања	26
7.2. Некретнине, постројења и опрема.....	27
7.3. Дугорочни финансијски пласмани.....	35
7.4. Залихе	36
7.5. Потраживања.....	37
7.6. Готовина и готовински еквиваленти.....	41
7.7. Порез на додату вредност и активна временска разграничења	42
7.8. Одложена пореска средства	42
7.9. Капитал	43
7.10. Дугорочна резервисања.....	46
7.11. Краткорочне финансијске обавезе	48
7.12. Обавезе из пословања.....	48
7.13. Остале краткорочне обавезе	51
7.14. Обавезе по основу пореза на додату вредност, осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења.....	53
7.15. Ванбилансна евиденција	57
8. БИЛАНС УСПЕХА	58
8.1. Пословни приходи	58
8.2. Пословни расходи.....	64
8.3. Финансијски приходи.....	78
8.4. Финансијски расходи	78
8.5. Остали приходи	78
8.6. Остали расходи	80
8.7. Финансијски резултат	81
9. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	81
10. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	81
11. ОБЕЛОДАЊИВАЊА У НАПОМЕНАМА УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ	81
12. СУДСКИ СПОРОВИ	82

1. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

Национални парк Ђердап се налази у југоисточном делу Европе, у североисточном делу Србије, на самој граници са Румунијом и највећи је национални парк у Србији, са површином од 637,99 квадратна километра. Простире се дуж десне обале Дунава од Голубачког града до Диане Караташ, у дужини од око 100 километара, и обухвата узани и шумовити брдско-планински појас ширине од два до осам километара и висине од 50 до 800 метара надморске висине. Национални парк Ђердап има три примарна улаза, два се налазе на Ђердапској магистрали М 25 код Голубачког града и Диане Караташ, а један на регионалном путу Р 106 Поречки мост – Клокочевац. Овај предео стављен је под заштиту, јер представља јединствен природни, културно-историјски и археолошки феномен у Европи и један је од најлепших предела у нашој земљи. То је највећи природњачки музеј у природи, у коме је на огромним просторима исписана историја природе, посебно флоре и вегетације, од терцијера до данас, и у коме се налази преко 50 типова шумских заједница, од којих су 35 реликтне и улазе у шест развојних вегетацијских серија, што је јединствен случај у Европи. Повезаност природних услова и богат биљни и животињски свет, многобројне културно-историјске и археолошке вредности и знаменитости, заслужују да се Националном парку Ђердап посвети посебна пажња.

Подручје Националног парка Ђердап је први пут проглашено за национални парк 1974. године, када је Скупштина Социјалистичке Републике Србије, на седници Већа удруженог рада одржаној 14. јуна 1974. године, усвојила Закон о Националном парку Ђердап („Службени гласник СРС”, број 31/1974).

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап”, Доњи Милановац (у даљем тексту: Предузеће) основано је Законом о националним парковима („Службени гласник РС”, број 39/1993) ради обављања послова управљања Националним парком Ђердап, који је, истим законом, проглашен за један од пет националних паркова на територији Републике Србије.

Оснивање Предузећа уписано је у судски регистар Округног привредног суда у Зајечару под бројем ФИ 3398/93 од 5. октобра 1993. године, регистарски уложак број 1-5562. Превођење Предузећа у Регистар привредних субјеката, који води Агенција за привредне регистре, регистровано је решењем број БД 23766/2005 од 20. јуна 2005. године.

Оснивач Предузећа је Република Србија, а право оснивача остварује Влада Републике Србије.

Основна делатност Предузећа је 9104 – Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности. Предузеће, у складу са Законом о националним парковима, управља Националним парком Ђердап; спроводи режим заштите у Националном парку Ђердап; управља природним вредностима на подручју Националног парка Ђердап, грађевинским земљиштем које му је пренето на управљање и коришћење, објектима који служе управљању привредним вредностима, као и другим непокретностима које му се повери на управљање. Предузеће обавља и друге послове, под условом да не омета обављање основне делатности и то: услуге у газдовању шумама сопственицима шума и другим субјектима; гајење, одржавање и обнова шума; производња и промет дрвних сортимената; заштита, гајење,

унапређивање и коришћење ловне и риболовне фауне; презентација и популаризација Националног парка Ђердап и његових природних вредности и културних добара; производња, сакупљање, откуп, дорада и промет шумских плодова, лековитог биља, гљива, пужева и слично.

Одлуком о усклађивању пословања Предузећа са Законом о јавним предузећима 05 број 023-4188/2013 од 20. маја 2013. године, коју је донела Влада Републике Србије („Службени гласник РС”, број 46/2013), извршено је усклађивање пословања Предузећа са новим Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС”, број 119/2012).

Основни општи акт у Предузећу је Статут, који је донео тадашњи Управни одбор Предузећа дана 23. децембра 1993. године и на који је Влада Републике Србије дала сагласност одлуком 05 број 110-396/103-6 од 9. фебруара 1994. године. У поступку усклађивања општих аката Предузећа са Законом о јавним предузећима и горе наведеном Одлуком о усклађивању, Управни одбор Предузећа у вршењу функције надзорног одбора донео је дана 25. септембра 2013. године нови Статут, на који је Влада Републике Србије дала сагласност решењем 05 број 110-1280/2014 од 3. марта 2014. године.

У складу са чланом 26. Статута који је важио на дан 31. децембар 2013. године, органи управљања у Предузећу су управни одбор, надзорни одбор и директор. Даном ступања на снагу Закона о јавним предузећима (25. децембра 2012. године) раније именован надзорни одбор је престао са радом. Постојећи управни одбор, именован од стране Владе Републике Србије решењем 24 број 119-166/2009-13. од 15. јануара 2009. године (председник и три члана из редова представника оснивача) и решењем 24 број 119-8189/2005-2 од 22. децембра 2005. године (два члана из редова запослених), преузео је надлежност надзорног одбора до именовања новог у складу са Законом о јавним предузећима и горе наведеном Одлуком о усклађивању. Нови надзорни одбор (председник и четири члана) именован је решењем Владе Републике Србије 24 број 119-10651/2013 од 11. децембра 2013. године. Директор је именован решењем Владе Републике Србије 24 број 119-799/2009-3 од 19. фебруара 2009. године.

Седиште Предузећа је у Доњем Милановцу, улица Краља Петра I број 14а.

Матични број Предузећа је 07360231, ПИБ 100624453.

Просечан број запослених у току 2013. године био је 75 (у 2012. години 73).

2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Финансијски извештаји Предузећа састављени су у складу са важећим прописима у Републици Србији заснованим на Закону о рачуноводству („Службени гласник РС“, број 62/2013), који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима. Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) у смислу наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја, Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Финансијски извештаји Предузећа приказани су у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник РС“, број 114/2006, 5/2007, 119/2008 и 2/2010), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја и одступа од оног дефинисаног у МРС 1 – Приказивање финансијских извештаја, а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Сходно томе, а имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја, финансијски извештаји Предузећа се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у складу са МСФИ.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну и функционалну валуту у Републици Србији.

Финансијски извештаји Предузећа су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Предузеће је у састављању финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у Напмени 3. извештаја. Наведене рачуноводствене политике су конзистентно примењене за све презентоване периоде извештавања, осим ако није другачије назначено.

2.1. Коришћење процењивања

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Међутим, стварни резултати могу одступати од ових процена.

2.2. Наставак пословања

Финансијски извештаји за 2013. годину састављени су у складу са начелом наставака пословања, који претпоставља да ће Предузеће наставити са пословањем у догледној будућности.

2.3. Упоредни подаци

Упоредне податке чине финансијски извештаји Предузећа за 2012. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

3. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријално улагање је одредиво немонетарно средство без физичког садржаја:

- које служи за производњу или испоруку робе или услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користи у административне сврхе;
- које друштво контролише као резултат прошлих догађаја и
- од којег се очекује прилив будућих економских користи.

Нематеријална улагања чине: улагања у развој; концесије, патенти, лиценце и слична права; остала нематеријална улагања; нематеријална улагања у припреми и аванси за нематеријална улагања.

Набавка нематеријалних улагања у току године евидентира се по набавној вредности. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све зависне трошкове набавке и све трошкове довођења у стање функционалне приправности. Цену коштања нематеријалних улагања произведених у сопственој режији чине директни трошкови и припадајући индиректни трошкови, који се односе на то улагање.

Након што се призна као средство, нематеријално улагање се исказују по набавној вредности или по цени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења.

На дан сваког биланса стања Предузеће процењује да ли постоји нека индиција о томе да је средство можда обезвређено. Уколико таква индиција постоји, Предузеће процењује износ средства који може да се поврати. Ако је надокнадива вредност средства мања од његове књиговодствене вредности, књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност и истовремено се смањују претходно формиране ревалоризационе резерве по основу тог средства. Ако нису формиране ревалоризационе резерве по основу средства чија је вредност умањена или су искоришћене за друге сврхе, за износ губитка од умањења вредности признаје се расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје наговештаји да претходно признат губитак од умањења вредности не постоји или је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства. Губитак због умањења вредности признат у претходним годинама признаје се као приход, у случају да је примењен основни поступак вредновања нематеријалних улагања, односно као повећање ревалоризационе резерве

уколико је примењен алтернативни поступак вредновања нематеријалних улагања, а књиговодствена вредност ове имовине се повећава до надокнадиве вредности.

Накнадни издатак који се односи на већ призната нематеријална улагања, приписује се исказаном износу тог средства, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса тог средства.

Предузеће признаје у књиговодствену вредност нематеријалног улагања, трошкове замене неких делова тих ставки, у моменту када ти трошкови настану и када су задовољени критеријуми признавања из МРС 38 – Нематеријална имовина (параграф 21). Сваки други накнадни издатак признаје се као расход у периоду у коме је настао.

Нематеријална улагања престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства:

- која Предузеће држи за употребу у производњи или испоруку робе или пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе;
- за која се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода; и
- чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Набавке некретнина, постројења и опреме у току године евидентирају се по набавној вредности. Набавну вредност чини фактурна вредност набављених средстава увећана за све зависне трошкове набавке и све трошкове довођења у стање функционалне приправности. Цену коштања наведених средстава произведених у сопственој режији чине директни трошкови и припадајући индиректни трошкови, који се односе на то улагање.

Након што се признају као средства, некретнине, постројења и опрема, исказују се по ревалоризованој вредности, која изражава њихову поштену вредност на дан ревалоризације, умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења. Ревалоризација се врши онолико редовно колико је довољно да се исказани износ не разликује значајно од износа који би се утврдио да је примењен поступак исказивања по поштеној вредности на дан биланса. Приликом ревалоризације некретнина, постројења и опреме ревалоризују се сва средства из групе којој иста припадају.

На дан сваког биланса стања Предузеће процењује да ли постоји нека индиција о томе да је средство можда обезвређено. Уколико таква индиција постоји, Предузеће процењује износ средства који може да се поврати. Ако је надокнадива вредност

средства мања од његове књиговодствене вредности књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност и истовремено се смањују претходно формиране ревалоризационе резерве по основу тог средства. Ако нису формиране ревалоризационе резерве по основу средства чија је вредност умањена или су искоришћене за друге сврхе, за износ губитка од умањења вредности признаје се расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје наговештаји да претходно признат губитак од умањења вредности не постоји или је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства. Губитак због умањења вредности признат у претходним годинама признаје се као приход, у случају да је примењен основни поступак вредновања некретнина, постројења и опреме, односно као повећање ревалоризационе резерве уколико је примењен алтернативни поступак вредновања некретнина, постројења и опреме, а књиговодствена вредност се повећава до надокнадиве вредности.

Накнадни издатак који се односи на већ признате некретнине, постројења и опрему приписује се исказаном износу тог средства, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса тог средства.

Предузеће признаје у књиговодствену вредност неке некретнине, постројења и опреме, трошкове замене неких делова тих ставки, у моменту када ти трошкови настану и када су задовољени критеријуми признавања из МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 7). Сваки други накнадни издатак признаје се као расход у периоду у коме је настао.

Земљиште (њиве, пашњаци, ливаде, воћњаци, неплодно земљиште, земљиште које служи за лов и сл.) се исказује одвојено од вредности некретнине по набавној вредности, а накнадно вредновање се врши на исти начин као и за некретнине, постројења и опрему. Не врши се амортизација земљишта.

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.3. Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина је некретнина (земљиште или зграда/део зграде или и једно и друго) коју Предузеће као власник држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за производњу или снабдевање робом или пружања услуга или за потребе административног пословања, или продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно мерење инвестиционе некретнине врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке се укључују у набавну вредност или цену коштања.

Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се мере према њиховој поштеној вредности. Поштена вредност се мери као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту, на дан биланса стања.

Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине укључује се у нето добитак или нето губитак периода у којем је настао.

3.4. Амортизација

Обрачун амортизације врши се од наредног дана у односу на дан стављања у употребу.

Амортизација се обрачунава пропорционалном методом, применом стопа које се утврђују на основу процењеног корисног века употребе средстава.

Основица за обрачун амортизације средства је набавна вредност без умањена за преосталу (резидуалну) вредност.

Преостала вредност је нето износ који Предузеће очекује да ће добити за средство на крају његовог корисног века трајања, по одбитку очекиваних трошкова отуђења. Корисни век трајања, односно амортизационе стопе, преиспитују се периодично и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних, обрачун трошкова амортизације за текући и будући период се коригују.

Метод обрачуна амортизације који се примењује преиспитује се периодично и уколико је дошло до значајне промене у очекиваном обрасцу трошења економских користи од тих средстава, метод се мења тако да одражава тај измењени начин. Када је таква промена метода обрачуна амортизације неопходна, онда се она рачуноводствено обухвата као промена рачуноводствене процене, а обрачунати трошкови амортизације за текући и будући период се коригују.

Стопе амортизације, утврђене на основу процењеног корисног века употребе (без утврђивања резидуалног остатка) дате су у прегледу који следи:

Назив	Стопа амортизације у %
Нематеријална улагања	
Улагања у развој и остала нематеријална улагања	20,00
Грађевински објекти	
Управно-пословни објекти	1,30
Станови	1,30
Бараке и остали објекти за привремени смештај	6,67-25,00
Остали грађевински објекти (шумске куће, помоћни објекти и сл.)	1,30-5,00
Објекти за лов дивљачи (чеке)	12,00-20,00

Хранилиште за птице	20,00
Водопривредни објекти (водозаквати)	20,00
Трафо станица	2,00
Локални некатегорисани путеви (шумски и камионски путеви)	3,33-10,00
Опрема	
Путничка возила	10,00-20,00
Теренска возила	14,30-20,00
Остала возила (бицикл са помоћним мотором и сл.)	10,00
Рачунари и припадајућа опрема	10,00-30,00
Канцеларијски и остали намештај	12,50-20,00
Опрема за вршење делатности шумарства и рибарства	1,22-20,00
Опрема за вршење делатности ловства	11,00-20,00
Мерни и контролни инструменти	20,00
Опрема за заштиту и развој	7,83-20,00
Опрема за противпожарну заштиту	12,50
Остала непоменута опрема	10,00-33,33

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит предузећа Републике Србије и Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе, што резултира у одложеном порезима.

3.5. Шуме и вишегодишњи засади

Вредност шума утврђује се у Општој основи газдовања шумама и посебним основама газдовања шумама у складу са Законом о шумама.

Од продајне вредности дрвне масе франко утоварене у возило, одбијају се ефективни трошкови сече, израде и превлачења сортимената до шумског камионског пута и тако се добија вредност, односно цена дрвета на пању тј. вредност шума.

Вредност земљишта се посебно утврђује и узима се као цена пашњака – пољопривредног земљишта најближег тој шуми.

3.6. Залихе

Залихе робе и материјала се мере по набавној вредности. Набавну вредност чине сви трошкови набавке за довођење залиха на њихово садашње место и стање. Трошкови набавке залиха обухватају куповну цену, увозне дажбине и друге обавезе (осим оних које Предузеће може накнадно да поврати од пореских власти), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати набавци. Попуст, рабати и друге сличне ставке се одузимају при утврђивању трошкова набавке. Курсне разлике настале од дана преузимања залиха до дана плаћања обавеза у инострану валуту и трошкови камата нису укључени у трошак набавке.

Изназ залиха материјала и робе се евидентира методом просечне пондерисане цене.

Залихе недовршене производње и готових производа се мере по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа. Цену коштања чине сви трошкови конверзије и други настали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово садашње место и стање, односно:

- трошкови директног рада;
- трошкови директног материјала и
- индиректни, односно општи производни трошкови.

У вредност залиха недовршене производње и готових производа не улазе, већ представљају расход периода:

- неуобичајено велико расипање материјала, радне снаге или други трошкови производње;
- трошкови складиштења, осим ако ти трошкови нису неопходни у процесу производње пре наредне фазе производње;
- режијски трошкови администрације који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање и
- трошкови продаје.

Нето продајна вредност представља процењену продајну вредност, умањену за процењене трошкове продаје и процењене трошкове довршења (код недовршене производње). Уколико је нето продајна вредност залиха недовршене производње и готових производа нижа од њихове цене коштања, врши се делимичан отпис до нето продајне вредности.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност. Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се у потпуности отписују.

Залихе услуга чине директни трошкови и индиректни трошкови настали у вези са пружањем услуга. Директни трошкови услуга су директни трошкови рада особља које директно учествује у пружању услуга, директни трошкови материјала и остали директни трошкови, као што је ангажовање спољних експерата и слично. Индиректни трошкови услуга су трошкови помоћног материјала, енергије утрошене за пружање услуге, амортизација и одржавање опреме која се користи приликом пружања услуге и сл.

3.7. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца – зависних и других повезаних правних лица и осталих купаца у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга.

Краткорочна потраживања од купаца мере се по вредности из оригиналне фактуре. Ако се вредност у фактури исказује у страниј валути, врши се прерачунавање у извештајну валуту по средњем курсу важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према важећем средњем курсу НБС, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Отпис краткорочних потраживања код којих постоји вероватноћа ненаплативности врши се индиректним отписивањем, док се у случајевима када је немогућност наплате извесна и документована, отпис, у целини или делимично, врши директним отписивањем.

Вероватноћа немогућности наплате утврђује се у сваком конкретном случају на основу документованих разлога (стечај, односно ликвидација дужника, презадуженост, отуђење имовине, принудно поравнање, ванпарнично поравнање, застарелост, судско решење, акт управног органа, као и у другим случајевима за која Предузеће поседује веродостојну документацију о ненаплативости).

Краткорочна потраживања која нису наплаћена у року од 60 дана од дана истека рока за наплату индиректно се отписују у висини од 100% од износа потраживања, сем у случају када из образложеног предлога произилази да се, иако потраживање није наплаћено у року од 60 дана од дана истека рока за наплату, не ради о потраживању код кога је извесна ненаплативост.

3.8. Готовина и готовински еквиваленти

Готовински еквиваленти и готовина укључују средства на рачунима код банака, готовину у благајни, као и високо ликвидна средства са првобитним роком доспећа до три месеца или краће а која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промене вредности.

3.9. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања се признају и врше када Предузеће има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће доћи до одлива ресурса како би се измирила обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе.

Резервисања за трошкове обнављања природног богатства обухватају резервисања за обнављање (репродукцију) шума. Средства за репродукцију шума, у складу са одредбама Закона о шумама, издвајају корисници шума.

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене.

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима, али се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима већ их обелодањује у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

3.10. Накнаде запосленима

3.10.1. Порези и доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају применом законом прописаних стопа. Предузеће има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Предузеће није у обавези да запосленима након одласка у пензију исплаћује накнаде које представљају обавезу пензионог фонда Републике Србије. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

3.10.2. Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Законом о раду и Појединачним колективним уговором, Предузеће је у обавези да исплати отпремнину приликом одласка у пензију у висини три месечне бруто зараде коју је запослени остварио у месецу који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, која при том не може бити мања од три месечне просечне бруто зараде у Републици Србији.

Поред тога, Предузеће може да исплати и јубиларне награде и то: једну просечну бруто зарату по запосленом за 10 година радног стажа у предузећу, две просечне бруто зараде за 20 година рада у предузећу и три просечне бруто зараде за 30 година рада у предузећу. Јубиларне награде одређује се на основу броја година које је запослени провео у Предузећу.

Обрачун и исказивање дугорочних обавеза по основу отпремнина извршено је коришћењем метода садашње вредности будућих очекиваних исплата, на основу обрачуна Предузећа.

Предузеће јубиларне награде измирује на терет текућих расхода. Руководство Предузећа сматра да садашња вредност дефинисаних дугорочних накнада запосленима није материјално значајна, те финансијски извештаји не садрже резервисања по горе наведеном основу у висини њихове садашње вредности, у складу са захтевима МРС 19 – Накнаде запосленима.

3.10.3. Учешће у добити запослених

Предузеће признаје обавезе и трошак за учешће у добити запослених у складу са Одлуком Управног одбора на коју сагласност даје оснивач – Влада Републике Србије.

3.11. Порез на добитак

3.11.1. Текући порез

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица. Порез на добитак обрачунат је по стопи од

15% на пореску основицу која је приказана у пореском билансу, након умањења за искоришћене пореске кредите. Опорезива основица укључује добитак исказан у билансу успеха, који је коригован у складу са пореским прописима Републике Србије.

Закон о порезу на добит правних лица обвезнику који изврши улагања у основна средства признаје право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања, с тим што порески кредит не може бити већи од 33% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање. Неискоришћени део пореског кредита може се пренети на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година. Губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од 10 година.

3.11.2. Одложени порез

Одложени порез на добитак се обрачунава за све привремене разлике између пореске основе имовине и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Тренутно важеће пореске стопе на дан биланса су коришћене за обрачун износа одложеног пореза. Одложене пореске обавезе признају се за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства признају се за одбитне привремене разлике и за ефекте пренетог губитка и неискоришћених пореских кредита из претходних периода до нивоа до којег је вероватно да ће постојати будући опорезиви добици на терет којих се одложена пореска средства могу искористити.

Текући и одложени порези признају се као приходи и расходи и укључени су у нето добитак периода.

3.12. Државна додељивања

Државна давања представљају помоћ државе у облику преноса ресурса Предузећа по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности Предузећа. Она искључују оне облике државне помоћи који се не могу у разумној мери вредносно исказати као и трансакције са државом које се не могу разликовати од уобичајених пословних трансакција Предузећа. Државна давања се признају када постоји оправдано уверење да ће се Предузеће придржавати услова повезаних са давањима и да ће давање бити примљено.

Државно давање се признаје као приход у билансу успеха, на систематској основи, током периода, у којем Предузеће признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тог давања.

Државно давање које се прима као надокнада за настале расходе или губитке или у сврху пружања директне финансијске подршке Предузећу са којом нису повезани будући трошкови се признаје као приход периода у којем се прима.

Државна давања повезана са средствима, укључујући немонетарна давања по фер вредности, исказују се у билансу стања или као одложени приход по основу давања, или одузимањем износа давања приликом израчунавања књиговодствене вредности средства.

3.13. Пословни приходи

Приходи од продаје су исказани у износу фактурисане реализације, тј. извршене продаје до краја обрачунског периода, под условом да је са тим даном настао дужничко-поверилачки однос и да је испостављена фактура. Приход се мери по поштеној вредности примљене надокнаде или потраживања, узимајући у обзир износ свих трговачких попушта и количинских рабата које Предузеће одобри. Разлика између поштене вредности и номиналног износа накнаде признаје се као приход од камате.

Приход од продаје се признаје када су задовољени сви услови:

- Предузеће је пренело на купца све значајне ризике и користи од власништва;
- руководство Предузећа не задржава нити уплив на управљање у мери која се обично повезује са власништвом, нити контролу над продатим производима и робом;
- када је могуће да се износ прихода поуздано измери;
- када је вероватно да ће пословна промена да буде праћена приливом економске користи у Предузеће и
- кад трошкови који су настали или ће настати у вези са пословном променом могу поуздано да се измере.

Приходи од услуга исказани су сразмерно степену завршености услуге на дан билансирања.

3.14. Пословни расходи

Укупне пословне расходе чине: набавна вредност продате робе; трошкови материјала; трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи; трошкови амортизације и резервисања; трошкови производних услуга; и нематеријални трошкови.

Основни елементи и начела признавања расхода су:

- расходи се признају, односно евидентирају и исказују када смањење будућих економских користи које је повезано са смањењем средстава или повећањем обавеза може поуздано да се измери;
- расходи се признају на основу непосредне повезаности расхода са приходима (начело узрочности);
- када се очекује да ће економске користи притицати током неколико обрачунских периода, а повезаност са приходом може да се установи у ширем смислу или посредно, расходи се признају путем поступка системске и разумне алокације;
- расходи се признају када издатак не доноси никакве економске користи или када и до износа до којег будуће економске користи не испуњавају услове или су престале да испуњавају услове за признавање у билансу стања као средство;
- расходи се признају и у оним случајевима када настане обавеза без истовременог признавања средства.

3.15. Финансијски приходи и расходи

Финансијски приходи и расходи обухватају: приходе и расходе од камата (независно од тога да ли су доспели и да ли се плаћају или приписују износу потраживања или обавезе на дан билансирања); приходе и расходе од курсних разлика; приходе и

расходе из односа са матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима; и остале финансијске приходе и расходе.

3.16. Добити и губици

Добити представљају повећање економске користи, а обухватају приходе који се јављају у случају продаје сталне имовине по вредности већој од њихове књиговодствене вредности, затим нереализоване добитке по основу продаје тржишних хартија од вредности (у случају када се вредновање хартија од вредности врши по њиховим тржишним вредностима), као и добитке који настају при повећању књиговодствене вредности сталне имовине услед престанка деловања услова за смањење њихове вредности.

Губици настају по основу продаје имовине по ценама нижим од њене књиговодствене вредности, затим по основу расходовања неотписаних основних средстава, по основу штета које се могу у целини или делимично надокнадити од осигуравајућих друштава, по основу примене принципа импаритета (умањење вредности имовине).

4. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА

План управљања Националним парком Ђердап за период 2011-2020 представља основу за израду годишњих програма управљања и програма пословања, преко којих се спроводе и реализују све мере и активности на заштити, развоју, уређењу и управљању у Националном парку Ђердап.

Чланом 18. Закона о јавним предузећима регулисано је да годишњи програм пословања јавног предузећа доноси Надзорни одбор истог, уз сагласност оснивача.

Чланом 50. истог закона регулисано је да јавна предузећа доносе годишњи програм пословања за сваку календарску годину и достављају га оснивачу ради давања сагласности, најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину. Програм пословања се сматра донетим када на њега сагласност да оснивач.

Управни одбор Предузећа у вршењу функције Надзорног одбора је донео дана 16. априла 2013. године Одлуку број 1530/2 о усвајању Програма пословања Предузећа за 2013. годину.

Влада Републике Србије је дала сагласност на Програм пословања Предузећа за 2013. годину решењем 05 број 023-315/2014 од 17. јануара 2014. године, што значи да током читаве пословне 2013. године Предузеће није имало програм пословања, јер је исти донет тек у 2014. години, односно, по истеку пословне године на коју се односи.

5. ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА

5.1. Интерна контрола

Интерна контрола је процес који се примењује ради постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Предузећа са важећим законима и другим прописима.

У складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 99/2011 и 106/2013), финансијско управљање и контрола је свеобухватан систем интерних контрола, који се спроводи политикама, процедурама и активностима које успоставља руководилац корисника јавних средстава, са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Финансијско управљање и контрола, као систем, чини пет међусобно повезаних елемената: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникација и праћење и процена система.

Контролно окружење представља основу за све друге компоненте интерне контроле. Фактори контролног окружења укључују: лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и свих запослених; руковођење и начин управљања; одређивање мисија и циљева; организациону структуру, успостављање поделе одговорности и овлашћења, хијерархију и јасна правила, обавезе и права и нивое извештавања; политике и праксу управљања људским ресурсима; компетентност запослених.

Управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење општих и специфичних циљева. Задатак управљања ризицима је да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени. Ради управљања ризицима, усваја се стратегија управљања ризиком.

Контролне активности су писане политике и процедуре, успостављене да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева сведени на прихватљив ниво, дефинисан у процедурама за управљање ризиком. Оне се спровode на свим нивоима и функцијама, од стране свих запослених, у складу са утврђеним пословним процесом и описом посла. Обухватају поступке одобрења, поступке преноса овлашћења и одговорности, раздвајање дужности, систем двоструког потписа, правила која осигуравају сигурност и заштиту имовине и информација, поступке за потпуно, тачно, правилно и ажурно евидентирање свих пословних трансакција, поступке за управљање људским потенцијалима и друго. Ефикасне контроле морају да буду одговарајуће, да функционишу конзистентно на начин како су замишљене и морају бити повезане са општим циљевима. Контролне активности се могу класификовати као: превентивне – осмишљене да спречавају појаву пропуста, неефикасности, грешака, односно неправилности; детекционе – осмишљене да детектују и исправљају грешке, неефикасности, односно неправилности; директивне – осмишљене да подстакну радње и догађаје неопходне за остваривање циљева и корективне – осмишљене да исправљају детектоване грешке. Оне морају бити одговарајуће, а трошкови за њихово увођење не смеју превазићи очекивану корист од њиховог увођења.

Добар систем информисања и комуникација од велике је важности за одржавање ефикасног система финансијског управљања и контроле.

Праћење и процена система подразумева увођење система за надгледање финансијског управљања и контроле проценом адекватности и ефикасности његовог функционисања. Обухвата разматрање активности и трансакција у циљу процене квалитета рада у одређеном периоду и процене успешности функционисања контрола. Праћење и процена система финансијског управљања и контроле обавља се сталним надзором и самопроценом.

Финансијско управљање и контрола у Предузећу засновано је на пуној примени законске регулативе којом се уређује његово пословање, као и на интерним актима донетим од стране органа управљања у Предузећу и то:

- Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама
- Правилник о систематизацији послова
- Правилник о раду
- Правилник о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза
- Правилник о коришћењу средстава репрезентације
- Правилник о коришћењу службених возила
- Правилник о коришћењу платних картица
- Правилник о нормативима расхода по основу кала, растура, квара и лома
- Правилник о коришћењу ловишта „Ђердап“
- Правилник о униформи и ознакама
- Одлука о одобравању коришћења телефонских 062, 063 и 064 бројева

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама се уређује организација рачуноводственог система, интерни рачуноводствени контролни поступци, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање исправа о пословној промени, уређује кретање рачуноводствених исправа и рокови за њихово достављање на даљу обраду и утврђују рачуноводствене политике Предузећа. Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама донео је тадашњи Управни одбор Предузећа дана 26. новембра 2004. године и од дана доношења у два наврата је усклађиван и мењан: Анексом 1 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 9. фебруара 2006. године и Правилником о изменама и допунама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 20. децембра 2010. године.

Правилником о систематизацији послова се утврђује унутрашња организација рада и систематизација послова у Предузећу, на начин којим се у оквиру јединствене организационе, економске и пословне целине обезбеђује рационално обављање послова обједињавањем истих и сродних, односно међусобно повезаних послова у одговарајуће организационе јединице, квалитетно и стручно обављање послова применом савремених метода и средстава рада и резултата научних и стручних истраживања, као и ефикасно руковођење, законит и благовремен рад и стални надзор над обављањем посла. Поред тога, наведеним правилником се утврђује број, квалификациона структура, опис послова и стручна оспособљеност запослених у циљу извршавања програмских задатака из делатности Предузећа утврђених Статутом и другим прописима. Правилник о систематизацији послова донео је тадашњи Управни одбор Предузећа дана 25. децембра 2001. године. Сагласност на наведени правилник дало је Министарство здравља и заштите животне средине својом одлуком број 11-00-00001/2002-08 од 2. априла 2002. године и од дана доношења исти није усклађиван са важећим законским прописима.

У складу са Правилником о систематизацији послова, пословне активности у Предузећу се организују у оквиру сектора, служби и радних јединица, при чему је највиши облик унутрашњег организовања сектор, с тим да за послове чије обављање захтева организациону посебност може де се образује и служба изван сектора. Организациону структуру Предузећа чине:

- Сектор за заједничке послове
 - Служба за правне и опште послове
 - Служба за економско-финансијске послове
 - Служба за маркетинг
- Сектор за заштиту и развој
 - Служба за заштиту и развој
 - Служба за газдовање шумама (шумарство и ловство)
 - Радна јединица Добра
 - Радна јединица Доњи Милановац
 - Радна јединица Текија
 - Служба за заштиту, гајење и унапређивање риболовне фауне
- Служба надзора.

У складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, Предузеће је у поступку организационог успостављања система финансијског управљања и контроле именовало руководиоца одговорног за финансијско управљање и контролу (Одлука Директора број 5056 од 21. новембра 2012. године) и образовало радну групу која се бави питањима везаним за увођење и развој система финансијског управљања и контроле (Одлука Директора број 5057 од 21. новембра 2012. године. С обзиром да је успостављање финансијског управљања и контроле континуиран процес, који траје дужи временски период и који се огледа се у сталном праћењу и унапређењу пословних процеса и система интерних контрола, дана 26. новембра 2012. године донет је Акциони план и стратегија за успостављање система финансијског управљања и контроле. Наведеним акционим планом предвиђено је да се цео процес имплементације система финансијског управљања и контроле организује и подели у четири фазе и то:

- Прва фаза: Опште активности и сегментација организације
- Друга фаза: Израда писаних процедура и других интерних аката
- Трећа фаза: Процена и управљање ризицима
- Четврта фаза: Завршетак имплементације и увођења финансијског управљања и контроле

Предузеће је током процеса успостављања система финансијског управљања и контроле, у оквиру одређених служби, израдило поједине значајне писане процедуре у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору и то:

- Служба за економско-финансијске послове
 - 1) Процедура јавних набавки
 - 2) Процедура искоришћавања заштићеног подручја Национални парк Ђердап
- Служба за газдовање шумама
 - 3) Процедура искоришћавања шума – „продаја на пању“

- 4) Процедура искоришћавања ловног подручја
 - Служба за заштиту, гајење и унапређивање риболовне фауне
 - 5) Процедура искоришћавања рибарског подручја I – привредни риболов
 - 6) Процедура искоришћавања рибарског подручја II – спортски риболов
 - 7) Процедура искоришћавања рибарског подручја III – санациони излов
- Наведене процедуре се примењују од 1. априла 2013. године.

Предузеће је, такође, доставило Министарству финансија, Сектор за интерну контролу и интерну ревизију Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2013. годину, чији је саставни део и Упитник за самооцењивање интерне контроле. У наведеном Извештају, у већини случајева, одговори који се односе на функционисање система финансијског управљања и контроле су позитивни, из чега се може закључити да је успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле Предузећа у великој мери усклађено са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће није завршило цео процес успостављања система финансијског управљања и контроле, односно да руководство Предузећа још увек није усвојило стратегију управљања ризиком у складу са одредбама члана 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Препорука 1:

Препоручује се Предузећу да у складу са одредбама члана 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору настави са започетим активностима за успостављање адекватног и ефикасног система финансијског управљања и контроле, с акцентом на усвајање стратегије управљања ризиком.

5.2. Интерна ревизија

Приликом спровођења поступка ревизије констатовано је да у Предузећу није успостављена интерна ревизија, што није у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 99/2011 и 106/2013).

Препорука 2:

Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Систем јавних набавки у Предузећу, одвија се у оквиру Сектора заједничких послова – Службе за маркетинг, уз учешће представника других сектора на које се предмети јавних набавки односе.

Спровођење поступака јавних набавки до 31.03.2013. године било је регулисано Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 116/08), док је од 01.04.2013. године регулисано Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 124/2012).

Увидом у садржину Правилника о систематизацији послова Предузећа утврђено је да у Предузећу не постоји посебно систематизовано радно место „службеник за јавне набавке“ у оквиру кога би се обављали послови из области јавних набавки, у складу са чланом 134. став 1. Закона о јавним набавкама. Уместо тога, послове у области јавних набавки на нивоу Предузећа, у оквиру Сектора заједничких послова – Службе за маркетинг, обавља референт набавке за које радно место, као услов за рад, није предвиђено полагање стручног испита за службеника за јавне набавке.

Препорука 3:

Препоручује се Предузећу да својим Правилником о систематизацији послова одреди радно место у оквиру којег ће се обављати послови јавних набавки, да именује лице за наведено радно место, као и да му омогући полагање стручног испита за службеника за јавне набавке.

Годишњи програм пословања Предузећа усвојен је одлуком Управног одбора Предузећа у вршењу функције надзорног одбора број 1530/2 од 16.04.2013. године. План јавних набавки Предузећа за 2013. годину усвојен је одлуком Управног одбора Предузећа у вршењу функције Надзорног одбора број 3805/10 од 25.09.2013. године. Међутим, на овако донет Годишњи програм пословања чији је саставни део и План јавних набавки за 2013. годину Влада Републике Србије дала је сагласност својим решењем 05 број 023-315/2014 од 17.01.2014. године.

Како је Влада Републике Србије своју сагласност на Годишњи програм пословања Предузећа, као и на План јавних набавки Предузећа дала тек 17.01.2014. године, то Предузеће током читаве пословне 2013. године није имало Годишњи програм пословања, ни План јавних набавки, а све сходно члану 50. став 3. Закона о јавним предузећима, услед чега није било ни услова за покретање поступака јавних набавки током 2013. године, сходно члану 52. став 1. Закона о јавним набавкама.

Из садржине од Предузећа презентованог прегледа спроведених поступака јавних набавки током 2013. године, утврђује се да је Предузеће током 2013. године, покренуло два поступка јавне набавке мале вредности, укупне вредности од 1.100 хиљада динара, али је потом оба поступка обуставило.

6.1. Неправилности због непримењивања Закона о јавним набавкама

6.1.1. Набавка добара из групе 09100000 – горива

Предузеће је током 2013. године извршило набавку из групе добара 09100000 – горива, у укупном износу од 6.436 хиљада динара без ПДВ-а, а да претходно није

спровело поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће од примене овог Закона, прописани чланом 7., 122. и 128. Од укупног износа (6.436 хиљада динара), Предузеће је извршило набавку горива за потребе путничких и теретних возила (аутогас ТНГ, евро БМБ-98, евродизел, европремијум БМБ-95) у износу од 5.739 хиљада динара без ПДВ-а и набавку уља за ложење у износу од 697 хиљада динара без ПДВ-а.

Увидом у аналитичку евиденцију добављача, утврђено је да су сва наведена добра, у укупној вредности од 6.436 хиљада без ПДВ-а, набављена од „НИС“ а.д., Нови Сад.

Како набављена добра – аутогас ТНГ, евро БМБ-98, евродизел, европремијум БМБ-95 и уља за ложење представљају добра која имају иста својства, намену и припадају истој групи добара у општем речнику јавних набавки, а то је 09100000 – горива, утврђено је да је Предузеће током 2013. године набавило истоврсна добра у вредности од 6.436 хиљада динара без ПДВ-а. Полазећи од члана 39. став 2. Закона о јавним набавкама који прописује да наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона на набавке истоврсних добара, услуга или радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 400 хиљада динара, а имајући у виду да нису постојали ни разлози за изузеће од примене овог Закона прописани чланом 7., 122. и 128., закључено је да је Предузеће било дужно да за набавку ових добара спроведе одговарајући поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама. Непримењивањем Закона о јавним набавкама приликом набавке наведених добара у укупном износу од 6.436 хиљада динара без ПДВ-а, а без постојања разлога за примену изузећа од истог, Предузеће је поступило супротно члану 7., 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

6.1.2. Набавка добара из групе 34300000 – делови и прибор за возила и њихове моторе заједно са услугом из категорије 1 Прилога 1 – услуге одржавања и поправке

Предузеће је током 2013. године, од истих добављача, извршило једновремену набавку добара из групе 34300000 – делови и прибор за возила и њихове моторе, у укупном износу од 2.010 хиљада динара без ПДВ-а (разни резервни делови у износу од 1.250 хиљада динара без ПДВ-а и гуме за тешка и лака возила у износу од 760 хиљада динара без ПДВ-а) и услуга одржавања и поправке из категорије 1 Прилога 1 у укупном износу од 899 хиљада динара без ПДВ-а, а да претходно није спровело поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће од примене овог Закона, прописани чланом 7., 122. и 128.

Увидом у аналитичку евиденцију добављача, утврђено је да су сва наведена добра (резервни делови и гуме за тешка и лака возила) и услуге одржавања и поправке, у укупној вредности од 2.909 хиљада динара без ПДВ-а, набављени од следећих добављача: СЗР „Питстоп“ пр. Горан Викторовић из Доњег Милановца у износу од 1.835 хиљада динара, „Ауто Миркос“ д.о.о., из Пожаревца у износу од 256 хиљада динара, ТУР „Ауто Жоли“ пр. Драган Трнавац из Пожаревца у износу од 136 хиљада динара, „Аутосервис Војиновић“ пр. Војиновић Миљко из Београда у износу од 118 хиљада динара, „Мост“ д.о.о., Горњи Степојевац, Трговиште у износу од 90 хиљада динара, „Travar I“ пр. Жарко Травар из Доњег Милановца у износу од 79 хиљада динара, „Новекс МДИ“ д.о.о., Бор у износу од 64 хиљада динара, СТР „Даре“ пр. Жикица Мартиновић из Мироча, Доњи Милановац у износу од 52 хиљада динара, „Шермис“ д.о.о., Кладушница у износу од 38 хиљада динара, „Кнез 2“ д.о.о.,

Пожаревац у износу од 30 хиљада динара, „Ауто Чачак“ д.о.о., Коњевићи у износу од 29 хиљада динара, СЗР „Елко“ пр. Владимир Пришић из Футога у износу од 28 хиљада динара, „Агенција Сунце“ из Београда у износу од 26 хиљада динара, „Согине“ д.о.о., Београд у износу од 25 хиљада динара, СЗР „Сале“ пр. Славиша Станојевић из Бољетина у износу од 20 хиљада динара, ЗР „ГДР“ пр. Горан Јанковић из Чешљеве Баре у износу од 18 хиљада динара, ЗР „Аутоцентар Делфин“ пр. Предраг Радаковић из Доњег Милановца у износу од 15 хиљада динара, „Солидор“ д.о.о., Бор у износу од 9 хиљада динара, „Хазпласт“ д.о.о., Доњи Милановац у износу од 7 хиљада динара, СЕР „Муња“ пр. Велибор Марковић из Тополнице, „Пеђа мото сервис“ д.о.о., Петровац на Млави и СЗТР „Алфа моторс“ пр. Денис Дурлић из Рудне Главе у износу од по 6 хиљада динара, СЗР „Taurus“ пр. Филић Драган из Бора у износу од 5 хиљада динара, „Intercom“ д.о.о., Суботица и „Аутоцентар Михајловић“ Радошевац, Голубац у износу од по 3 хиљаде динара, СТР „Вак Сорју“ пр. Јана Баковић из Ниша и СЗТР „Милена“ пр. Градимир Јовановић из Доњег Милановца у износу од по 2 хиљаде динара, СТР „Манипром“ пр. Слађана Симоновић из Доњег Милановца у износу од 1 хиљаде динара.

Како је укупна висина набављених добара из групе 34300000 – делови и прибор за возила и њихове моторе и уз њих пружених услуга одржавања и поправке из категорије 1 Прилога 1, на годишњем нивоу виша од износа од 400 хиљада динара који је чланом 39. став 2. Закона о јавним набавкама прописан као минимални износ који обавезује на примену овог закона, а поред тога нису постојали ни разлози за изузеће од примене закона прописани чланом 7., 122. и 128., закључено је да је Предузеће било дужно да за набавку ових добара и услуга спроведе одговарајући поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама. Како је вредност набављених добара из групе 34300000 виша од вредности набављених услуга одржавања и поправке, а ради се о услугама које су нужно везане за набавку добара (уградња резервних делова и гума) закључује се да је Предузеће требало спровести поступак јавне набавке добара, јер сходно члану 4. став 2. Закона о јавним набавкама уговор о јавној набавци добара може обухватити и пружање услуга ако су оне нужно везане за јавну набавку добара (монтажа, превоз осигурање или друге услуге дефинисане од стране наручиоца). Непримењивањем Закона о јавним набавкама приликом набавке ових добара и услуга, у укупном износу од 2.010 хиљада динара без ПДВ-а, а без постојања разлога за примену изузећа од истог, Предузеће је поступило супротно члану 7., 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

6.1.3. Набавка адвокатских услуга из категорије број 21 - правне услуге у оквиру Прилога 1

Предузеће је током 2013. године извршило набавку адвокатских услуга из категорије 21 у оквиру Прилога 1, у укупном износу од 1.962 хиљада динара, без ПДВ-а, а да претходно није спровело поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће од примене овог Закона, прописани чланом 7., 122. и 128.

Увидом у аналитичку евиденцију добављача, утврђено је да су адвокатске услуге набављене од Адвокатске канцеларије „Поповић и Митровић“ из Београда у износу од 1.391 хиљада динара, без ПДВ-а и од Адвокатске канцеларије „Бојчевић Милорад“ из Мајданпека у износу од 571 хиљада динара, без ПДВ-а.

Како је укупна висина набављених адвокатских услуга на годишњем нивоу виша од износа од 400 хиљада динара који је чланом 39. став 2. Закона о јавним набавкама прописан као минимални износ који обавезује на примену овог закона, а поред тога нису постојали ни разлози за изузеће од примене закона прописани чланом 7., 122. и 128., закључено је да је Предузеће било дужно да за набавку ових услуга спроведе одговарајући поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама. Непримењивањем Закона о јавним набавкама приликом набавке наведених услуга у укупном износу од 1.962 хиљада динара, без ПДВ-а, а без постојања разлога за примену изузећа од истог, Предузеће је поступило супротно члану 7., 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

6.1.4. Набавка услуга хотела и ресторана из категорије број 17 у оквиру Прилога 1

Предузеће је током 2013. године извршило набавку услуга хотела и ресторана (тзв. трошкови репрезентације – рачун 551) из категорије 17 у оквиру Прилога 1, у укупном износу од 1.113 хиљада динара, а да претходно није спровело поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће од примене овог Закона, прописани чланом 7., 122. и 128.

Увидом у аналитичку евиденцију добављача, утврђено је да су наведене услуге набављене од следећих добављача: СЗТР „Милена“, пр. Јовановић Градимир из Доњег Милановца у износу од 276 хиљада динара, „Лепенски Вир“ а.д., Доњи Милановац у износу од 168 хиљада динара, „Ђердап услуге“ а.д., Кладово у износу од 120 хиљада динара, СУР „Драго“ пр. Драгомир Миленковић из Доњег Милановца у износу од 118 хиљада динара, „Текијанка“ д.о.о., Кладово у износу од 69 хиљада динара, Војна Установа „Тара“ Бајна Башта у износу од 56 хиљада динара, УР „Крчма два“, пр. Ивана Илић из Доњег Милановца у износу од 53 хиљада динара, СУР „Златна Рибица“, пр. Невенка Живковић из Доњег Милановца у износу од 46 хиљада динара, СУР „Ерић“ пр. Марија Ерић из Мрчајеваца у износу од 36 хиљада динара, СЗЦР „Срна“ пр. Бошко Старчевић из Мајданпека у износу од 22 хиљаде динара, „Ђердап турист“ а.д., Кладово и УР „Буцко уно грил“ пр. Звезда Веселиновић из Доњег Милановца у износима од по 16 хиљада динара, „Кафана Чаробна рибица“ пр. Јасмина Тодорановић из Доњег Милановца у износу од 14 хиљада динара, СЗПМР „Матаљ“ пр. Младеновић Радиша из Неготина у износу од 13 хиљада динара, „Ресторан Фонтана“ пр. Никола Чакмак из Новог Сада у износу од 9 хиљада динара, СЗР „Taurus“ пр. Филић Драган из Бора и „Nacienda Rodizzio“ д.о.о., Београд у износима од по 8 хиљада динара, „Морава“ а.д., Чачак, СУР „Панорама“ пр. Сава Дујкић из Текије, СР „Меско“ пр. Стојковић Драгослав из Штубика и „Унион МЗ“ д.о.о., Пожаревац у износима од по 6 хиљада динара, УТР „Babu Blue“ пр. Душан Симић из Новог Сада и „Ресторан Краљево“ пр. Поповић Радоја из Београда у износима од по 5 хиљада динара, „Ресторан Камионције Квалитет“ пр. Милорадовић Винко из Сврљига, Књижара „Невен“ д.о.о., Београд и ДП „Варош Капија - Ресторан Пролеће“ Београд у износима од по 4 хиљаде динара, СУР „Санта Марија“ пр. Плазнић Мирко из Међувршја, Чачак и СТР „Пувар“ пр. Драган Пувар из Доњег Милановца, у износима од по 3 хиљаде динара, СМПР „Поречанка“ пр. Јанковић Јадранка из Клокочевца, Ресторан „АС“ пр. Милутиновић Средоје из Краљева, УР „Дукат 93“ пр. Андрија Чеперковић из Врњачке Бање, Винарија „Јовић“ пр. Саша Јовић из Књажевца и „В.Ј.Р“ – РЈ „Колиба“ д.о.о., Доња Мутница, Параћин у износима од по 2 хиљаде динара, СЗТР „Пиљара Димитрије“ пр. Макуловић Димитрије из Доњег Милановца, „ОМВ“ д.о.о., Београд и Млекара „Гложане“ д.о.о., Власотинце у износима од по 1 хиљаде динара.

Како је укупна висина набављених услуга хотела и ресторана на годишњем нивоу виша од износа од 400 хиљада динара који је чланом 39. став 2. Закона о јавним набавкама прописан као минимални износ који обавезује на примену овог закона, а поред тога нису постојали ни разлози за изузеће од примене закона прописани чланом 7., 122. и 128., закључено је да је Предузеће било дужно да за набавку ових услуга спроведе одговарајући поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама. Непримењивањем Закона о јавним набавкама приликом набавке наведених услуга, у укупном износу од 1.113 хиљада динара, а без постојања разлога за примену изузећа од истог, Предузеће је поступило супротно члану 7., 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

6.1.5. Набавка финансијске услуге из категорије број 6 у оквиру Прилога 1

Предузеће је дана 06.11.2013. године са „Комерцијалном Банком“ а.д., Београд закључило Уговор о оквирно обновљивом краткорочном кредиту, кредитна партија број 00-410-0908525.2, чиме је набавило услугу из категорије 6 у оквиру Прилога 1, без претходно спроведеног поступка јавне набавке прописаног Законом о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће од примене овог Закона, прописани чланом 7., 122. и 128.

Предмет уговора био је обновљив краткорочни кредит у динарима за финансирање текуће ликвидности у износу од 5.000 хиљада динара, одобрен са роком враћања од 12 месеци од датума пуштања прве транше кредита у течај, са каматом по стопи чија висина на дан уговорања кредита износи 1,19% на месечном нивоу, односно ефективном годишњом каматном стопом у износу од 18,36% и трошковима обраде захтева у висини од 0,5% одобреног кредита. Одредбом члана 66. став 2. тачка 3. Закона о јавним набавкама прописано је да се при израчунавању процењене вредности јавне набавке услуге кредита, узима у обзир укупна вредност камате за период отплате, накнаде и трошкови који се односе на одобравање кредита и извршење уговора о кредиту. Полазећи од наведеног члана, као и битних елемената предметног уговора о кредиту, закључује се да је вредност уговора виша од минималног износа од 400 хиљада динара који сходно члану 39. став 2. Закона о јавним набавкама обавезује на спровођење поступка јавне набавке.

Како одобрење кредита од стране банке представља банкарску услугу, као врсту финансијске услуге из категорије 6 Прилога 1 из Закона о јавним набавкама, а чија уговорена вредности прелази износ од 400 хиљада динара који сходно члану 39. став 2. Закона о јавним набавкама представља минимални износ који обавезује на примену овог закона, а поред тога нису постојали ни разлози за изузеће од примене закона прописани чланом 7., 122. и 128., закључено је да је Предузеће било дужно да за набавку ових услуга спроведе одговарајући поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама. Непримењивањем Закона о јавним набавкама приликом набавке наведених услуга, а без постојања разлога за примену изузећа од истог, Предузеће је поступило супротно члану 7., 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

7. БИЛАНС СТАЊА

7.1. Нематеријална улагања

Структура нематеријалних улагања, као и промене на нематеријалним улагањима у току 2013. године приказани су у табели која следи:

-у хиљадама динара-

	Улагања у развој	Остала нематеријална улагања	Укупно нематеријална улагања
Набавна вредност			
Стање 1. јануара 2013. године	763	2.766	3.529
Директно повећање	-	56	56
Расходавање	-	(460)	(460)
Стање 31. децембра 2013. године	763	2.362	3.125
Исправка вредности			
Стање 1. јануара 2013. године	49	1.497	1.546
Амортизација за текућу годину	153	382	535
Отуђење		(460)	(460)
Стање 31. децембра 2013. године	202	1.419	1.621
Садашња вредност			
На дан 31. децембар 2013. године	561	943	1.504
На дан 31. децембар 2012. године	714	1.269	1.983

Улагања у развој, као облик нематеријалних улагања, у целини се односе на израду извођачког пројекта расадника Националног парка Ђердап.

Остала нематеријална улагања највећим делом се односе на улагање у софтверски пакет „MICROSOFT Office Home and Business 2010“ (30 комада) – набавне вредности у износу од 816 хиљада динара и исправке вредности у износу од 261 хиљада динара, и на израду Програма управљања рибарским подручјем Национални парк Ђердап за период од 1. јануара 2011. до 31. децембра 2020. године – набавне вредности у износу од 762 хиљаде динара и исправке вредности у износу од 437 хиљада динара.

Повећање вредности нематеријалних улагања током 2013. године односи се на набавку програма „ЕДЕЛ“ – електронски деловодник у износу од 56 хиљада од СТР Вак Сору пр. Јана Баковић, Ниш.

Смањење вредности нематеријалних улагања током 2013. године односи се на расходавање, услед техничке застарелости и неупотребљивости, апликативног софтвера „Геоинформациони систем – ГИС“, у износу од 460 хиљада динара, извршено на дан 31. децембар 2013. године на основу предлога комисије за попис и Одлуке Директора о усвајању Извештаја о извршеном попису за 2013. годину.

Предузеће је, у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству, одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и у складу са својим интерним актима, извршило попис нематеријалних улагања са стањем на дан 31. децембар 2013. године и ускладило књиговодствено са стварним стањем.

Извештаји о извршеном попису са стањем на дан 31. децембар 2013. године, које су доставиле комисије за попис имовине и обавеза именоване одлуком Директора број 4253 од 29. октобра 2013. године, усвојени су Одлуком Директора број 320 од 28. јануара 2014. године.

7.2. Некретнине, постројења и опрема

Структура некретнина, постројења и опреме приказана је на следећи начин:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Земљишта	110.622	7.547
Шуме и вишегодишњи засади	4.248.383	4.244.100
Грађевински објекти	110.154	114.565
Постројења и опрема	17.182	16.312
Инвестиционе некретнине	696	696
Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства у припреми	6.427	6.427
Укупно	4.493.464	4.389.647

Предузеће је, у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству, одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и у складу са својим интерним актима, извршило попис некретнина, постројења и опреме са стањем на дан 31. децембар 2013. године и ускладило књиговодствено са стварним стањем.

Промене на некретнинама, постројењима и опреми у току 2013. године приказане су у табели која следи:

*Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац за 2013. годину*

Опис	Земљишта	Шуме и вишегодишњи засади	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвести- ционе некретнине	-у хиљадама динара-	
						Некретнине постројења и опрема у припреми	Укупно некретнине постројења и опрема
Набавна вредност							
Стање 1. јануара 2013. године	7.547	4.244.100	135.426	32.609	696	6.427	4.426.805
Директно повећање	-	4.964	5	6.123	-	-	11.092
Отуђење и расхоровање	-	(15.190)	-	(1.268)	-	-	(16.458)
Ревалоризација (процена)	103.075	14.509	-	-	-	-	117.584
Стање 31. децембра 2013. године	110.622	4.248.383	135.431	37.464	696	6.427	4.539.023
Исправка вредности							
Стање 1. јануара 2013. године	-	-	20.861	16.297	-	-	37.158
Обрачуната амортизација	-	-	4.416	5.219	-	-	9.635
Отуђење и расхоровање	-	-	-	(1.234)	-	-	(1.234)
Стање 31. децембра 2013. године	-	-	25.277	20.282	-	-	45.559
Садашња вредност							
На дан 31. децембар 2013. године	110.622	4.248.383	110.154	17.182	696	6.427	4.493.464
На дан 31. децембар 2012. године	7.547	4.244.100	114.565	16.312	696	6.427	4.389.647

7.2.1. Земљишта

Земљишта исказана у пословним књигама Предузећа на дан 31. децембар 2013. године у износу од 110.622 хиљаде динара односе се на пољопривредно земљиште – пашњаци, њиве, ливаде, воћњаци, вртови и остало (неплодно) зељиште, над којим Предузеће има право коришћења.

Површина земљишта износи 989,3511 хектара и обухвата 746 катастарских парцела подељених у 17 катастарских општина, које се простиру на територији три општине – Голубац, Мајданпек и Кладово.

Повећање вредности земљишта током 2013. године у износу од 103.075 хиљада динара резултат је ревалоризације (процене) земљишта која је извршена на дан 31. децембар 2013. године (Напомена 7.9.3.). Наиме, одредбама Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС“, број 26/2001, 45/2002, 80/2002, 135/2004, 61/2007, 5/2009, 101/2010, 24/2011, 78/2011, 57/2012–одлука УС и 47/2013) прописано је да, приликом утврђивања пореза на имовину за 2014. годину (самоопорезивањем), основицу пореза на имовину обвезника који воде пословне књиге и који вредност некретнина у својим пословним књигама исказују по методи фер вредности у складу Међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и са усвојеном рачуноводственим политикама чини њихова фер вредност исказана на последњи дан претходне године. У складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема и усвојеном рачуноводственом политиком, а узимајући у обзир и одредбе Закона о порезима на имовину, Предузеће је на дан 31. децембар 2013. године извршило ревалоризацију (процену) земљишта, односно утврдило је његову фер (поштену, тржишну) вредност и ускладило књиговодствену вредност земљишта са тако утврђеном фер вредношћу. Фер вредност земљишта утврђена је на бази укупних површина земљишта које се воде у пословним књигама Предузећа и просечених цена квадратног метра пољопривредног земљишта, које су утврђене актом надлежног органа општине на чијој територији се предметно земљиште налази (10,00 динара по метру квадратном за општине Голубац и Кладово и 12,00 динара по метру квадратном за општину Мајданпек). Преглед пољопривредног земљишта по врстама и општинама (у хектарима), као и њихова фер вредност на дан 31. децембра 2013. године, приказани су у табели која следи:

-у хиљадама динара-

Врста земљишта	Општина Голубац		Општина Мајданпек		Општина Кладово		Укупно	
	Хектара	Износ	Хектара	Износ	Хектара	Износ	Хектара	Износ
Пашњаци	42,7347	4.273	50,4481	6.054	35,6303	3.563	128,8131	13.890
Њиве	21,1127	2.111	41,0970	4.932	39,3356	3.934	101,5453	10.976
Ливаде	25,5285	2.553	37,0963	4.452	16,8163	1.682	79,4411	8.686
Воћњаци	2,5193	252	2,8739	345	2,8445	284	8,2377	881
Вртови	-	-	-	-	0,0600	6	0,0600	6
Неплодно	216,9663	21.697	452,8162	54.338	1,4714	147	671,2539	76.182
Укупно	308,8615	30.886	584,3315	70.120	96,1581	9.616	989,3511	110.622

7.2.2. Шуме и вишегодишњи засади

Шуме и вишегодишњи засади исказани у пословним књигама Предузећа на дан 31. децембар 2013. године у износу од 4.248.383 хиљаде динара односе се на шуме, над којима Предузеће има право коришћења, а које обухватају:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2013. година
Мешовите шуме	4.216.356	4.217.037
Мелиорација и пошумљавање	5.477	5.477
Проста репродукција шума	5.038	5.038
Општа основа газдовања шумама / План развоја шума у националном парку	1.611	1.611
Посебне основе газдовања шумама / Основе газдовања шумама	19.901	14.937
Укупно	4.248.383	4.244.100

Површина под шумом износи 36.462,33 хектара и обухвата 896 катастарских парцела подељених у 17 катастарских општина, које се простиру на територији три општине – Голубац, Мајданпек и Кладово.

Општа основа газдовања шумама, сада план развоја шума у националном парку, је плански документ којим се утврђују смернице развоја и унапређења шума за подручје националног парка као целине и који се доноси за период од десет година. Влада Републике Србије, својом одлуком 05 број 322-1318/2003-002 од 12. јуна 2003. године, дала је сагласност на Општу основу газдовања шумама Предузећа која је важила за период од 2001. до 2010. године. План развоја шума у националном парку још увек није донет.

Посебне основе газдовања шумама, сада основе газдовања шумама представљају основне (базне) планске документе, који садрже анализу досадашњег газдовања шумама, приказ стања шума, циљеве газдовања шумама, евиденцију и анализу спроведених мера газдовања, планове газдовања по врсти и обиму послова, времену, месту и начину њиховог спровођења (гајење, заштита и искоришћавање шума), вредност шума и слично. Израђују се за сваку газдинску јединицу, са периодом важења од десет година. Национални парк Ђердап у свом саставу има 12 газдинских јединица. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, као надлежно министарство, својим решењима је дало сагласност на основе газдовања шумама, односно посебне основе газдовања шумама за сваку газдинску јединицу, што је приказано у табели која следи:

Газдинска јединица	Број решења	Датум решења	Период важења
Црни врх	322-02-00014/2012-10	09.01.2013.	01.01.2012.-31.12.2021.
Лева река	322-02-00013/2012-10	04.02.2013.	01.01.2011.-31.12.2020.
Бољетинка	322-02-00114/2012-10	27.08.2012.	01.01.2009.-31.12.2018.
Пецка бара	322-02-00063/2011-10	30.06.2011.	01.01.2009.-31.12.2018.
Поречке шуме	322-02-00007/2011-10	24.05.2011.	01.01.2009.-31.12.2018.
Бољетинска река	322-02-00055/2010-10	25.05.2010.	01.01.2008.-31.12.2017.
Штрбачко корито	322-02-00206/2009-10	11.09.2009.	01.01.2008.-31.12.2017.

Златица	322-02-00407/2009-10	30.09.2009.	01.01.2007.-31.12.2016.
Чезава	322-02-00449/2007-10	01.03.2008.	01.01.2006.-31.12.2015.
Кожица	322-02-366/04-10	15.11.2004.	01.01.2004.-31.12.2013.
Ђердап	322-02-480/03-10	02.12.2003.	01.01.2003.-31.12.2012.
Десна река	322-02-479/03-10	02.12.2003.	01.01.2003.-31.12.2012.

Повећање вредности шума током 2013. године у износу од 4.964 хиљада динара највећим делом односи се на израду Основа газдовања шумама за газдинске јединице Црни Врх и Лева Река у износу од 4.869 хиљада динара по основу Уговора број 1020/3-13 од 19. јула 2011. године, закљученим са Форнет д.о.о, Београд након спроведеног поступка јавне набавке у отвореном поступку број ЈН 3/11.

Смањење вредности шума током 2013. године у износу од 15.190 хиљада односи се на део шуме који је посечен приликом продаје дрвних сортимената – трупаца и огревног дрвета „на пању“ (у дубећем стању), на основу уговора о продаји дрвних сортимената, а по спроведеним поступцима јавних позива (купцима) за продају дрвних сортимената. Расположена количина стабала за сечу утврђује се на основу усвојених планских докумената (план развоја шума и основе газдовања шумама), као и на основу годишњег плана газдовања шумама, чији саставни део је и план искоришћавања шума. Искоришћавање шума по годишњем плану представља 1/10 од десетогодишњег плана из основе газдовања шумама за сваку газдинску јединицу.

Повећање вредности шума током 2013. године у износу од 14.509 хиљада динара резултат је усклађивања књиговодствене вредности шума са њеном фер (поштен, тржишном) вредношћу (Напомена 8.5.). У складу са МРС 41 – Пољопривреда и усвојеном рачуноводственом политиком, Предузеће је извршило попис шума на дан 31. децембар 2013. године и утврдило њихову фер вредност умањену за трошкове продаје на следећи начин:

1) Утврђивање продајне вредности дрвних сортимената франко камионски пут:

Врста дрвних сортимената / врста дрвећа	Количина (м ³)	Продајна цена (динара/м ³)	Продајна вредност (хиљада динара)
Трупци			
• Буква	1.066.838,00	4.036,67	4.306.473
• Храст китњак	310.627,53	7.353,33	2.284.147
• Липа	44.446,29	4.057,50	180.341
• Граб, клен и слично	39.474,72	4.150,00	163.820
• Цер	26.262,46	2.766,67	72.660
• Четинари (црни бор, смрча и сл.)	18.083,88	5.117,50	92.544
• Јавор, млеч и племенити лишћари	12.789,60	6.640,83	84.934
• Јасен	10.268,39	5.264,34	54.056
• Брест и мечија леска	3.181,15	6.179,17	19.657
• Багрем	3.419,74	4.610,83	15.768
• Јасика и остали меки лишћари	2.087,60	2.120,83	4.427
• Домаћи орах	96,11	6.455,00	620
Свега	1.537.575,47		7.279.447

Огревно дрво			
• Буква, храст китњак, цер, сладуан, граб, јавор, јасен, млеч, брст, домаћи орах, мечија леска, багрем, клен и остали тврди лишћари	5.589.923,59	2.947,22	16.474.735
• Липа, јасика и остали меки лишћари	161.395,28	2.207,41	356.265
• Племенити лишћари	6.158,82	2.910,72	17.926
Свега	5.757.477,69		16.848.926
Нето дрвна запремина	7.295.053,16		24.128.374
Отпад	1.395.922,88		
Бруто дрвна запремина	8.690.976,04		

2) Утврђивање трошкова продаје дрвних сортимената, односно трошкова сече, израде и извлачења дрвених сортимената до камионског пута:

Врста дрвених сортимената	Количина (м ³)	Трошак (динара/м ³)	Трошкови (хиљада динара)
Трупци	1.537.575,47	2.483,45	3.818.497
Огревно дрво	5.757.477,69	2.789,68	16.061.493
Укупно	7.295.053,16		19.879.991

3) Утврђивање вредности шума на дан 31. децембар 2013. године:

	Вредност (хиљада динара)
Продајна вредност дрвених сортимената	24.128.374
Минус: Трошкови продаје дрвених сортимената	(19.879.991)
Укупно	4.248.383

7.2.3. Грађевински објекти

Грађевински објекти, чија садашња вредност на дан 31. децембар 2013. године износи 110.154 хиљаде динара (135.431 – 25.277), односе се на:

-у хиљадама динара-

Врсте грађевинских објеката	Набавна вредност	Исправка вредности
Управно-пословни објекти	66.479	(5.848)
Локални некатегорисани путеви (шумски и камионски)	44.854	(10.749)
Остали грађевински објекти (шумске куће и помоћни објекти)	12.082	(4.511)
Станови	5.329	(1.324)
Трафо станица	3.916	(1.010)
Објекти за лов дивљачи (чеке)	1.165	(857)
Бараке и остали објекти за привремени смештај	823	(544)

Водопривредни објекти (водозахвати)	409	(93)
Хранилиште за птице	374	(341)
Укупно	135.431	(25.277)

Повећање вредности грађевинских објеката током 2013. године у износу од 5 хиљада динара односи се на изградњу, у сопственој режији, две чеке, обе у Газдинској јединици Бољетинка, једна на Главчини у износу од 3 хиљаде динара, а друга на Шомрди у износу од 2 хиљаде динара.

7.2.4. Постројења и опрема

Постројења и опрема, чија садашња вредност на дан 31. децембар 2013. године износи 17.182 хиљаде динара (37.464 – 20.282), односе се на:

-у хиљадама динара-

Врсте опреме	Набавна вредност	Исправка вредности
Теренска возила	10.302	(7.095)
Путничка возила	4.473	(1.172)
Канцеларијски и остали намештај	4.152	(2.734)
Опрема за заштиту и развој	3.916	(1.401)
Рачунари и припадајућа опрема	2.622	(1.152)
Опрема за противпожарну заштиту	2.333	(274)
Остала возила (бицикл са помоћним мотором и сл.)	2.235	(1.393)
Опрема за вршење делатности шумарства и рибарства	1.926	(1.571)
Мерни и контролни инструменти	1.090	(468)
Остала непоменута опрема	4.415	(3.022)
Укупно	37.464	(20.282)

Повећање вредности опреме током 2013. године у износу од 6.123 хиљаде динара највећим делом односи се на:

- испоруку и монтажу опреме и израду и инсталацију софтверског решења за приказ и контролу садржаја на дигиталној инфо тачки „interaktiv outdoor totem“ у износу од 1.501 хиљада динара, извршену на основу Уговора број 1190-4/12-14 од 25. октобра 2012. године, закљученим са AMD Business System д.о.о., Београд након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности број ЈНМВ 4/12;
- набавку опреме за противпожарну заштиту у износу од 2.334 хиљада динара, извршену на основу Уговора број ВС 002 од 17. децембра 2012. године, закљученим са Incetra д.о.о., Београд, у оквиру пројекта „Bioregio Carpathians-Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians“;
- примљено на поклон коришћено теренско возило Nissan Navara у износу од 1.622 хиљаде динара на основу Уговора о поклону број 4196 од 24. октобра 2013. године, закљученим са Vip mobile д.о.о., Београд (Напомена 8.5.2.). Предузеће је платило порез на наслеђе и поклон, који је обрачунат и утврђен решењем Пореске управе ОВ број 035-2675/13 од 29. октобра 2013. године.

Смањење вредности опреме током 2013. године – набавне вредности у износу од 1.268 хиљада динара и исправке вредности у износу од 1.234 хиљада, највећим делом односи се на:

- отуђење опреме – набавне вредности у износу од 157 хиљада динара и исправке вредности у износу од 137 хиљада динара, извршено на основу Одлуке Управног одбора у вршењу функције Надзорног одбора број 4115/6 од 21. октобра 2013. године и Уговора о купопродаји број 4405 од 6. новембра 2013. године, закљученим са СТР Вак Сору пр. Јана Баковић, Ниш;
- дато на поклон коришћено теренско возило Lada Niva – набавне и исправке вредности у износу од 693 хиљада динара (потпуно отписано), на основу Одлуке Надзорног број 4972/20 од 16. децембра 2013. године и Уговора о поклону број 5008 од 20. децембра 2013. године, закљученим са Домом здравља Верољуб Цакић, Мајданпек;
- расхоровање опреме услед уништења, оштећења, дотрајалости и немогућности коришћења – набавне вредности у износу од 99 хиљада динара и исправке вредности у износу од 85 хиљада динара, извршено на дан 31. децембар 2013. године на основу предлога комисије за попис и Одлуке Директора о усвајању Извештаја о извршеном попису за 2013. годину.

7.2.5. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине исказане у износу од 696 хиљада динара односе се на део пословног простора Предузећа, у улици Маршала Тита број 14 у Доњем Милановцу, укупне површине 40,00 м², који користи Месна заједница Доњи Милановац, без надокнаде.

7.2.6. Некретнине, постројења и опрема у припреми

Некретнине, постројења и опрема у припреми исказане у износу од 6.427 хиљада динара односе се на изградњу објекта Шумска кућа, у Орешковици, на катастарској парцели број 564/2 КО Мајданпек, нето површине 202,79 м². Објекат није у потпуности завршен – изведено је око 95% предвиђених грађевинских и грађевинско занатских радова, инсталације водовода и канализације и електро инсталације нису прикључене на спољну мрежу инфраструктуре и нема употребну дозволу.

7.2.7. Евиденција о власништву и променама на основним средствима и имовинска документација

Предузеће је дана 6. децембра 2013. године у складу са одредбама члана 64. став 7. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, број 72/2011 и 88/2013), односно у складу са Уредбом о евиденцији и попису непокретности и других средстава у државној својини („Службени гласник РС“, број 27/96), доставило Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије податке о средствима у државној својини која користи, у смислу ажурирања података о променама на непокретностима, односно покретним стварима, са садашњом вредношћу на дан 31. децембар 2012. године, на прописаним обрасцима – НЕП, ОСН, ЗОС-1 и ЗОС-2.

У поступку легализације бесправно изграђених објеката, који су у функцији обављања делатности, Предузеће је дана 11. марта 2010. године надлежним органима у

општинама Мајданпек, Голубац и Кладово, у складу са чланом 186. до 190. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009, 64/2010–одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013–одлука УС, 50/2013–одлука УС и 98/2013–одлука УС), упутило Захтеве за легализацију, односно за накнадно издавање грађевинске и употребне дозволе објекта или делова објекта изграђених односно реконструисаних без грађевинске дозволе. Сходно поднетим Захтевима за легализацију објекта, а у складу са Правилником о критеријумима за одређивање накнаде у поступцима легализације, критеријумима за објекте за које се не може накнадно издати грађевинска дозвола, као и о садржини и начину издавања грађевинске и употребне дозволе за објекте који су предмет легализације („Службени гласник РС“, број 89/2009 и 5/2010), Предузеће је дана 27. марта 2012. године накнадно доставило и Техничке извешаје и Записнике о извршеном вештачењу о техничкој исправности и испуњености услова за употребу објекта, урађене од стране ПД Студио Павловић д.о.о., Пожаревац. Како ни након достављања додатне документације није добијен никакав одговор нити решење, дана 26. фебруара 2013. године надлежним органима у наведеним општинама, Предузеће је упутило Ургенцију за решавање по поднетим захтевима за легализацију бесправно изграђених објекта. Одговора до дана вршења ревизије није било.

Међутим, треба напоменути да је Одлукама Уставног суда ИУз број 295/2009 од 6. децембра 2012. године и ИУо број 855/2010 од 31. јануара 2013. године, које су објављене у „Службеном гласнику РС“, број 50/2013 од 7. јуна 2013. године, утврђено да су престале да важе одредбе члана 185. до 200. Закона о планирању и изградњи, који се односе на легализацију објекта, као и да горе наведени Правилник, у време важења, није био у сагласности са Уставом.

7.3. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 4.253 хиљаде динара односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Учешћа у капиталу		
Учешћа у капиталу осталих правних лица (учешће у капиталу испод 20%) и друге ХОВ расположиве за продају	-	28
Исправка вредности учешћа у капиталу осталих правних лица и друге ХОВ расположиве за продају	-	(28)
Свега	-	-
Остали дугорочни финансијски пласмани		
Остали дугорочни финансијски пласмани	4.253	4.462
Свега	4.253	4.462
Укупно	4.253	4.462

Остали дугорочни финансијски пласмани исказани су у износу од 4.253 хиљаде динара и односе се на потраживања за продате друштвене станове настала по основу Уговора о откупу станова закључених са запосленим лицима у Предузећу, као купцима, који су претходно имали закључене Уговоре о закупу станова на неодређено време. Уговори су закључени са роком отплате од 20, односно 40 година, сагласно

Закону о становању („Службени гласник РС“, број 50/1992...101/2005), Упутству о начину утврђивања откупне цене стана и Правилнику о решавању стамбених потреба број 894/5-1 од 16.07.1999. године. Месечне отплатне рате се усклађују шестомесечно са кретањем раста цена на мало у Републици Србији. У 2013. години није вршена ревалоризација по уговорима закљученим после 19.07.1994. године због негативног коефицијента раста потрошачких цена у Републици Србији.

Промене на осталим дугорочним финансијским пласманима у току 2013. године исказане су у табели који следи:

-у хиљадама динара-

Опис	2013. година
Стање на дан 01.01.2013. године	4.462
Отплате у току године	(209)
Стање на дан 31.12.2013. године	4.253

Предузеће је закључило пет Уговора о откупу станова, са запосленим лицима у Предузећу. Од укупног броја станова који се откупљују, само је на једном стану стављена хипотека, као средство обезбеђења сагласно члану 19. став 1. тачка 2. Закона о становању .

7.4. Залихе

Залихе су исказане у износу од 3.518 хиљада динара, а њихова структура приказана је на следећи начин:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Материјал	54	-
Недовршена производња	480	579
Готови производи	2.615	8.103
Роба	32	34
Дати аванси за залихе и услуге	459	1.023
Исправка вредности датих аванса за залихе и услуге	(122)	(122)
Укупно	3.518	9.617

Залихе материјала исказане у укупном износу од 54 хиљаде динара односе се на неутрошен кукуруз у клипу (2.900 кг) који је набављен за прихрањивање дивљачи.

Залихе недовршене производње исказане у укупном износу од 480 хиљада динара односе се на дрвне сорimente, који обухватају трупце храста, букве и липе у износу од 450 хиљада динара, као и огревно дрво храста и букве у износу од 30 хиљада динара, који се налазе у шуми на месту сече. Залихе недовршене производње на дан 31. децембар 2013. у односу на 31. децембар 2012. године смањене су за износ од 99 хиљада динара (Напомена 8.1.2).

Залихе готових производа исказане у укупном износу од 2.615 хиљада динара односе се на дрвне сорimente, који обухватају трупце букве, липе, храста и осталих тврдих и меких лишћара у износу од 2.268 хиљада динара, као и огревно дрво липе, букве, храста, тополе и осталих тврдих и меких лишћара у износу од 347 хиљада

динара, који се налазе и расположиви су за продају на привременом и главном стоваришту. На дан 31. децембар 2013. у односу на 31. децембар 2012. године залихе готових производа смањене су за износ од 5.488 хиљада динара (Напомена 8.1.2).

Дати аванси за залихе и услуге – бруто вредност у износу од 459 хиљада динара и исправка вредности у износу од 122 хиљаде динара односе се на авансе дате следећим добављачима:

-у хиљадама динара-

Назив	Бруто вредност	Исправка вредности	Нето вредност
Дати аванси за робу			
Куман д.о.о., Пожаревац – у ликвидацији	102	(102)	-
НИС а.д., Нови Сад	29	-	29
Остали добављачи	27	(20)	7
Свега	158	(122)	36
Дати аванси за услуге			
Географски институт Јован Цвијић САНУ, Београд	250	-	250
ЈП Службени гласник, Београд	27	-	27
Остали добављачи	24	-	24
Свега	301	-	301
Укупно	459	(122)	337

Предузеће је извршило попис залиха са стањем на дан 31. децембар 2013. године и ускладило књиговодствено са стварним стањем, у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству, одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем, и у складу са својим интерним актима.

7.5. Потраживања

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Потраживања по основу продаје	10.029	13.257
Друга потраживања	47.571	26.485
Укупно	57.600	39.742

Предузеће је у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству, у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, као и у складу са својим интерним актима, извршило попис потраживања са стањем на дан 31. децембар 2013. године и ускладило књиговодствено са стварним стањем.

7.5.1. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје исказана у износу од 10.029 хиљада динара односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Купци у земљи	48.190	54.001
Исправка вредности потраживања од купаца	(38.161)	(40.744)
Укупно	10.029	13.257

Потраживања од купаца у земљи представљају потраживања настала обављањем основне и споредних делатности Предузећа, а највећим делом односе се на потраживања настала по основу продаје производа искоришћавања шума, односно продаје дрвних сортимената – трупаца и огревног дрвета „на пању“ (у дубећем стању) или „на камионском путу“, као врсти стоваришта, у текућој и у ранијим годинама.

Део потраживања од купаца у земљи који се налази у салду на дан 31. децембар 2013. године односи се на потраживања настала по основу обрачунатих накнада за коришћење заштићеног подручја Националног парка Ђердап које су у ранијим годинама фактурисане правним и физичким лицима у складу са Одлуком Управног одбора о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка Ђердап број 2845/26 од 22. септембра 2010. године, на коју је Министарство животне средине и просторног планирања Републике Србије дало сагласност под бројем 401-00-02195/2010-3 дана 27. децембра 2010. године. Доношењем Одлуке Управног одбора о изменама и допунама одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка Ђердап број 3676/4 од 6. децембра 2011. године, на коју је Министарство животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије дало сагласност под бројем 401-00-00713/2011-03 дана 27. децембра 2011. године, накнаде за коришћење заштићеног подручја Националног парка Ђердап утврђују се решењем Предузећа и евидентирају се у оквиру других потраживања (Напомена 7.5.2.2.).

Преглед најзначајнијих купаца дат је у табели која следи:

-у хиљадама динара-

Назив	Бруто вредност	Исправка вредности	Нето вредност
MIXTARD д.о.о., Обилић	11.612	(11.612)	-
MSC Group д.о.о., Београд	5.701	(5.701)	-
ДИС Предузеће дрвне индустрије Србије, Београд	5.328	(5.328)	-
ПД Хидроелектране Ђердап д.о.о., Кладово	4.743	(4.743)	-
Дрвопласт ПТР Чичић, Конарево	4.571	(4.571)	-
Дрвна индустрија Пореч д.о.о., Доњи Милановац	2.702	-	2.702
Беомарк трејд д.о.о., Београд	2.347	-	2.347
Беомарк индустрија д.о.о., Мосна	1.744	(1.744)	-
Eco wood д.о.о., Петровац на Млави	1.299	-	1.299
Titan Holz д.о.о., Београд	1.181	-	1.181
Остали	6.962	(4.462)	2.500
Укупно	48.190	(38.161)	10.029

Као што се може видети из претходне табеле од укупног износа потраживања од купаца (48.190 хиљада динара) на дан 31. децембар 2013. године обезвређена су потраживања у износу од 38.161 хиљаде динара, што представља 80% потраживања

од купаца. Разлог тако високог процента обезвређења је чињеница да велики број потраживања потиче из ранијих година, као и чињеница да је над великим бројем купаца покренут судски спор. Увидом у аналитичку евиденцију Предузећа утврдили смо да бруто вредност потраживања од купаца над којима је покренут судски спор износи 37.481 хиљада динара, што представља 98% обезвређених, односно 78% укупних потраживања од купаца.

Предузеће је у складу са одредбама члана 18. Закона о рачуноводству вршило усаглашавање потраживања са купцима са стањем на дан 31. октобар 2013. године, а са најзначајнијим купцима и на дан 31. децембар 2013. године, путем ИОС образаца.

На основу достављених ИОС образаца утврдили смо да је усаглашавање необезвређених потраживања од најзначајнијих купаца, у износу од 7.529 хиљада динара, извршено у целости са стањем на дан 31. децембар 2013. године, што чини 75% укупног износа потраживања по основу продаје.

Предузеће је у Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину обелоданило износе неусаглашених потраживања од купаца у складу са параграфом 7. и 8. МСФИ 7 – Финансијски инструменти: Обелодањивања и у складу са чланом 18. став 4. Закона о рачуноводству, као и износе потраживања од купаца над којима је покренут судски спор.

7.5.2. Друга потраживања

-у хиљадама динара-		
Назив	2013. година	2012. година
Потраживања од запослених	87	246
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	2	179
Остала потраживања	63.037	33.165
Свега	63.126	33.590
Исправка вредности других потраживања	(15.555)	(7.105)
Укупно	47.571	26.485

7.5.2.1. Потраживања од запослених

Потраживања од запослених на дан 31.12.2013. године износе 87 хиљада динара и састоје се од потраживања за прекорачење лимита по рачунима за мобилне телефоне у износу од 62 хиљаде динара, потраживања за мањак у износу од 15 хиљада динара и потраживања од запослених за издавање у закуп службених станова у износу од 10 хиљада динара.

7.5.2.2. Остала потраживања

Остала потраживања евидентирана у пословним књигама Предузећа на дан 31.12.2013. године у износу од 63.037 хиљада динара обухватају потраживања од обвезника накнаде за коришћење заштићеног подручја Националног парка Ђердап у износу од 62.824 хиљаде динара, потраживања по основу накнаде за боловање у износу од 153 хиљаде динара и потраживања од осигуравајућих друштава за накнаду штете у износу од 60 хиљада динара.

Преглед најзначајнијих обвезника накнаде за коришћење заштићеног подручја дат је у табели која следи:

-у хиљадама динара-

Назив	Бруто вредност	Исправка вредности	Нето вредност
ПД Хидроелектране Ђердап д.о.о., Кладово	44.007	(1.636)	42.371
ЈП Путеви Србије, Београд	13.728	(13.728)	-
ПД Југоисток д.о.о., Ниш	1.909	-	1.909
Остали	3.180	(191)	2.989
Укупно	62.824	(15.555)	47.269

Потраживање од ПД Хидроелектране Ђердап д.о.о., Кладово исказано у износу од 44.007 хиљада динара у делу који износи 21.047 хиљада динара потиче из ранијих година, док је износ од 22.960 хиљада динара обрачунати износ накнаде за коришћење заштићеног подручја за 2013. годину. Наведено потраживање није усаглашено са стањем на дан 31.12.2013. године из разлога што је обвезник накнаде оспоравао законитост основа утврђивања накнаде. Законитост правног основа накнаде у износу од 21.047 хиљада динара, утврђена решењима за период од 01.02. до 31.12.2012. године, потврђена је пресудом Управног Суда број У.8097/2 од 17.10.2013. године у износу од 19.411 хиљада динара и решењем надлежног министарства у поступку по жалби изјављеној на решење о утврђивању накнаде у износу од 1.636 хиљада динара. Против решења о утврђивању накнаде за период од 01.01. до 31.12.2013. године у укупном износу од 22.960 хиљада динара, обвезник је изјавио жалбе Министарству природних ресурса, рударства и просторног планирања. Надлежно министарство донетим решењима одбило је жалбе као неосноване и потврдило законитост утврђивања накнада за коришћење заштићеног подручја.

Потраживање од ЈП Путеви Србије, Београд исказано у износу од 13.728 хиљада динара у делу који износи 6.573 хиљада динара потиче из ранијих година, док је износ накнаде од 7.155 хиљада динара утврђен решењем за период 01.01.-31.12.2013. године. Наведено потраживање није усаглашено са стањем на дан 31.12.2013. године.

Потраживање од ПД Југоисток д.о.о., Ниш исказано у износу од 1.909 хиљада односи се на аконтацију за децембар месец утврђену решењем за период 01.01.-31.12.2013. године. Наведено потраживање усаглашено је са стањем на дан 31.12.2013. године, путем ИОС обрасца.

Предузеће је у Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину обелоданило износ неусаглашених потраживања у складу са одредбом члана 18. став 4. Закона о рачуноводству и у складу са параграфом 7. и 8. МСФИ 7 - Финансијски инструменти: Обелодањивања.

Потраживања по основу накнаде за боловање преко 30 и 60 дана исказана у износу од 153 хиљаде динара односе се на потраживања од Фонда здравственог осигурања за накнаде за боловање преко 30 и 60 дана, породилско боловање. Наведена потраживања за накнаде зарада односе се на месеце новембар и децембар 2013. године.

7.5.3. Исправка вредности потраживања

Исправка вредности потраживања на дан 31. децембар 2013. године исказана је у укупном износу од 53.716 хиљада динара. Преглед промена на исправкама вредности потраживања у току 2013. године приказан је у табели која следи:

-у хиљадама динара-

Опис	Исправка вредности		Укупна исправка вредности
	Потраживања од купаца	Друга потраживања	
Стање на дан 1. јануар 2013.	40.744	7.105	47.849
Нове исправке вредности на терет расхода (Напомена 8.6.)	2.275	8.450	10.725
Наплаћена исправљена потраживања у корист прихода (Напомена 8.5.)	(1.393)	-	(1.393)
Директан отпис по основу искњижења	(3.465)	-	(3.465)
Стање на дан 31. децембар 2013.	38.161	15.555	53.716

Исправку вредности потраживања Предузеће врши се у складу са усвојеном рачуноводственом политиком која је утврђена у члану 35. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама (Напомена 3.3.10.).

7.6. Готовина и готовински еквиваленти

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Текући (пословни) рачуни.	4.774	12.515
Девизни рачун	6.327	3.264
Укупно	11.101	15.779

Текући (пословни) рачуни исказани у износу од 4.774 хиљаде динара односе се на новчана средства код следећих банака :

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Комерцијална банка а.д., Београд:	
- основни рачун	3.429
- наменски рачун - накнада за коришћење заштићеног подручја	3
- наменски рачун - пројекат Danubeparks	6
- наменски рачун - пројекат Bioregio	276
- наменски рачун - пројекти	1.056
Банка Intesa а.д., Београд	3
Управа за трезор	1
Укупно	4.774

Предузеће има отворен посебан наменски рачун код Министарства финансија и привреде, Управа за трезор број 840-33723-33, преко којег се евидентира прилив – уплата средстава из Буџета Републике Србије по основу програма и пројеката по конкурсима, а на основу Уредбе о утврђивању годишњег програма коришћења

средстава Буџетског фонда за шуме Републике Србије и Уредбе о распореду и коришћењу средстава за субвенционисање заштићених природних добара од националног интереса.

Девизни рачун исказан у износу од 6.327 хиљада динара односи се на наменски рачун отворен код Комерцијалне банке а.д., Београд у функцији прилива средстава за пројекат Bioregio.

Предузеће је на дан 31.12.2013. године извршило усаглашавање стања новчаних средстава на динарским и девизним рачунима са горе наведеним пословним банкама.

Предузеће је извршило попис готовине и готовинских еквивалената са стањем на дан 31.12.2013. године и ускладило књиговодствено са стварним стањем, у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству, одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем и у складу са својим интерним актима.

7.7. Порез на додату вредност и активна временска разграничења

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Порез на додату вредност	-	-
Активна временска разграничења		
Унапред плаћени трошкови	1.277	1.148
Разграничени порез на додату вредност	112	144
Свега	1.389	1.292
Укупно	1.389	1.292

Унапред плаћени трошкови исказани у износу од 1.277 хиљада динара највећим делом односе се на разграничене трошкове (осигурања имовине, осигурања запослених од последица незгоде, допунско здравствено осигурање запослених и осигурање моторних возила) у износу од 1.191 хиљаде динара, који су плаћени у 2013. години, а односе се на 2014. годину.

Разграничени порез на додату вредност исказан у износу од 112 хиљада динара односи се на порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, а право на одбитак претходног пореза настаје у наредном обрачунском периоду, у складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, број 84/2004, 86/2004, 61/2005, 61/2007, 93/2012).

7.8. Одложена пореска средства

Одложена пореска средства, у складу са МРС 12 – Порези на добитак, представљају износе пореза на добит који могу да се надокнаде у будућим периодима, а односе се на одбитне привремене разлике, неискоришћене пореске кредите и неискоришћене пореске губитке. Признају се у мери у којој је вероватно да ће у будућим периодима постојати опорезива добит за чије умањење се могу користити одложена пореска средства. Преглед промена на одложеним пореским средства приказан је на следећи начин:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Стање на дан 1. јануар 2013. године	6.638
Смањење одложених пореских средстава (Напомена 8.7.)	(373)
Стање на дан 31. децембар 2013. године	6.265

Одложена пореска средства исказана у износу од 6.265 хиљада динара су настала по основу:

- сталних средстава која подлежу обрачуну амортизације у износу од 2.650 хиљада динара, с обзиром да је књиговодствена вредност тих средстава мања од њихове пореске основице (утврђују се применом стопе од 15% на износ разлике од 17.669 хиљада динара);
- резервисања за отпремнине у износу од 9 хиљада динара, с обзиром да расход није признат у пореском билансу периода када је обрачунат, већ ће бити признат у пореском периоду у коме отпремнине буду исплаћене (утврђују се применом стопе од 15% на износ резервисања од 60 хиљада динара);
- расхода на име јавних прихода који нису плаћени у пореском периоду и који се због тога не признају као расход у пореском билансу тог пореског периода, али се признају у пореском периоду у којем ће бити плаћени, у износу од 365 хиљада динара (утврђују се применом стопе од 15% на износ наведеног расхода од 2.437 хиљада динара) и
- неискоришћеног пореског кредита по основу улагања у основна средства који се може пренети на терет добити из будућих десет обрачунских периода у износу од 3.241 хиљада динара (утврђују се у висини пренетог пореског кредита).

7.9. Капитал

Структура капитала Предузећа приказана је на следећи начин:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Основни капитал		
- Државни капитал	4.295.636	4.295.636
- Остали основни капитал	6.776	6.776
Свега	4.302.412	4.302.412
Резерве		
- Законске резерве	632	632
- Статутарне резерве	241	241
Свега	873	873
Ревалоризационе резерве	113.710	10.712
Нераспоређени добитак:		
- Нераспоређени добитак ранијих година	25.885	18.662
- Нераспоређени добитак текуће године	2.457	5.460
Свега	28.342	24.122
Укупно	4.445.337	4.338.119

7.9.1. Основни капитал

Државни капитал, као облик основног капитала Предузећа, исказан је у износу од 4.295.636 хиљада динара и чини га право располагања и коришћења над шумама на подручју Националног парка Ђердап. О располагању државним капиталом одлучује оснивач.

Остали основни капитал исказан у износу од 6.776 хиљада динара односи се на сопствене ванпословне изворе који су приликом прве примене нових рачуноводствених прописа Републике Србије на дан 1. јануар 2004. године пренети на капитал у складу са МСФИ 1 – Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања.

До доношења Одлуке о усклађивању пословања Предузећа са Законом о јавним предузећима 05 број 023-4188/2013 дана 20. маја 2013. године од стране Владе Републике Србије, ни у једном акту Предузећа није био дефинисан износ његовог основног капитала. У члану 13. наведене Одлуке дефинисано је да основни капитал Предузећа, утврђен на основу биланса стања на дан 31. децембар 2012. године, износи 4.302.412 хиљада динара.

Почев од оснивања, Предузеће није вршило упис основног капитала у регистар надлежног органа, што је у супротности са одредбама члана 9. став 5. Закона о јавним предузећима.

Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину обелоданило чињеницу да основни капитал исказан у пословним књигама Друштва није регистрован у Регистар привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре Републике Србије.

Препорука 5:

Препоручује се Предузећу да предузме активности у вези са регистрацијом основног капитала исказаног у пословним књигама Предузећа и изврши упис истог у Регистар привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре Републике Србије.

7.9.2. Резерве

Законске резерве исказане у износу од 632 хиљаде динара потичу из ранијих година и представљају обавезну резерву формирану у складу са одредбама члана 51. Закона о предузећима („Службени лист СРЈ“, број 29/96, ..., 36/2002), којим је било прописано да се у обавезну резерву сваке године уноси најмање 5% од остварене добити, све док резерва не достигне најмање 10% основног капитала. Ступањем на снагу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 125/2004) престао је да важи Закон о предузећима, као и обавеза формирања законских резерви.

Статутарне резерве исказане у износу од 241 хиљаде динара потичу из ранијих година и представљају резерве формиране у складу са општим актима Предузећа.

7.9.3. Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве исказане у износу од 113.710 хиљада динара односе се на ревалоризационе резерве формиране по основу усклађивања књиговодствене вредности некретнина, постројења и опреме са њиховом фер (поштенем, тржишном) вредношћу, у складу са усвојеном рачуноводственом политиком Предузећа. Преглед промена на ревалоризационим резервама приказан је у табели који следи:

-у хиљадама динара-

Опис	2013. година
Стање на дан 1. јануар 2013. године	10.712
Повећање ревалоризационих резерви по основу ревалоризације (процене) земљишта (Напомена 7.2.1.)	103.075
Реализација (пренос) ревалоризационих резерви у корист нераспоређеног добитка за расходовану опрему	(77)
Стање на дан 31. децембар 2013. године	113.710

7.9.4. Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак исказан у износу од 28.342 хиљаде динара односи се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Нераспоређени добитак ранијих година	
Стање на почетку године	18.662
Пренос нераспоређеног добитка текуће године на нераспоређени добитак ранијих година	5.460
Повраћај дела распоређене добити из ранијих година у корист нераспоређеног добитка ранијих година	5.665
Расподела добити из ранијих година оснивачу	(3.902)
Свега	25.885
Нераспоређени добитак текуће године	
Стање на почетку године	5.460
Пренос нераспоређеног добитка текуће године на нераспоређени добитак ранијих година	(5.460)
Реализација (пренос) ревалоризационих резерви у корист нераспоређеног добитка за расходовану опрему	63
Нето добитак периода (Напомена 8.7.)	2.394
Свега	2.457
Укупно	28.342

Повећање нераспоређеног добитка ранијих година у износу од 5.665 хиљада динара односи се на повраћај дела распоређене добити за 2008. годину, за чију расподелу Влада Републике Србије није дала сагласност. Наиме, Управни одбор Предузећа је дана 30. новембра 2009. године донео Одлуку о допуни Одлуке о расподели добити за 2008. годину број 3838/3, којом се нераспоређена добит за 2008. годину у износу од 5.665 хиљада динара (утврђена Одлуком Управног одбора Предузећа о расподели добити за 2008. годину број 2264/4 од 7. августа 2009. године на коју је Влада Републике Србије дала сагласност решењем 05 број 41-5700/2009 од 17. септембра 2009. године), распоређује (издваја) за учешће у добити запослених и чланова

Управног и Надзорног одбора из редова представника оснивача и за инвестиционо улагање уређења Визиторског центра у Текији. С обзиром да Влада Републике Србије није дала сагласност на предложену допуну Одлуке о расподели добити, а с тим у вези и на расподелу нераспоређене добити за 2008. годину за горе наведене сврхе, износ од 5.665 хиљада динара, који је у ранијим годинама евидентиран у оквиру обавеза за учешће у добити, у 2013. години је прекњижен у корист нераспоређеног добитка ранијих година (Напомена 7.13.2.).

Смањење нераспоређеног добитка ранијих година у износу од 3.902 хиљаде динара односи се на:

- расподелу добити за 2011. годину којом је део добити у износу од 1.172 хиљада динара распоређен оснивачу на основу Одлуке Управног одбора Предузећа о расподели добити број 569/21 од 28. децембра 2012. године на коју је Влада Републике Србије дала сагласност решењем 05 број 41-2126/2013 од 21. марта 2013. године и
- расподелу добити за 2012. годину којом је део добити у износу од 2.730 хиљада динара распоређен оснивачу на основу Одлуке Управног одбора Предузећа у вршењу функције Надзорног одбора о расподели добити за 2012. годину број 3146/5 од 9. августа 2013. године на коју је Влада Републике Србије дала сагласност решењем 05 број 41-9923/2013-1 од 25. новембра 2013. године (Напомена 7.13.2.).

7.10. Дугорочна резервисања

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	11.551	5.668
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	279	400
Укупно	11.830	6.068

Промене на дугорочним резервисањима у току 2013. године исказане су у табели који следи:

-у хиљадама динара-

	Врста дугорочних резервисања		Укупна дугорочна резервисања
	Обнављање шума	Отпремнине	
Стање на дан 1. јануар 2013.	5.668	400	6.068
Искоришћена резервисања	-	(181)	(181)
Укинута резервисања (Напомена 8.5.)	(5.668)	-	(5.668)
Нова резервисања (Напомена 8.2.3)	11.551	60	11.611
Стање на дан 31. децембар 2013.	11.551	279	11.830

Шуме као добра од општег интереса, морају да се одржавају, обнављају и користе на начин да се очува и повећа њихова вредност и опште корисне функције, обезбеди трајност и заштита и стално повећање прираста и приноса. Обнављање (репродукција)

шума уређена је одредбама Закона о шумама и захтевима МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства.

У складу са одредбама члана 77. Закона о шумама, корисник шума који газдује шумама, дужан је да сваке године издваја средства за репродукцију шума и да та средства приоритетно користи за одржавање шума и израду плана газдовања шумама. Под одржавањем шума подразумева се припрема станишта за природно обнављање шума, нега и заштита шума (биолошка, физичка и правна), одржавање шумских комуникација и других објеката. Одредбама члана 78. истог закона дефинисано је да се обрачун средстава за репродукцију шума врши применом стопе од најмање 15% на основицу коју чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на месту сече. У члану 79. наведено да је корисник шума дужан да у својим пословним књигама евидентира коришћење издвојених средстава за репродукцију шума .

Према захтевима МРС 37 – Резервисања потенцијалне обавезе и потенцијална средства, износ резервисања за било коју сврху признаје се на бази најбоље процене издатака који су потребни за измирење садашње обавезе на дан биланса стања. Према томе, стандардом није утврђен обавезан најнижи износ резервисања, како је то прописано Законом о шумама, већ се захтева да то буде најбоља процена издатака, а да ли је то 15%, односно мање или више од тога, предмет је процене у конкретном случају.

У току 2013. године, Предузеће је извршило сечу 28.006,30 м³ дрвета различитих сортимената, чија укупна тржишна вредност износи 77.003 хиљада динара, на основу које је извршило резервисање за обнављање (репродукцију) шума у складу са одредбама члана 78. Закона о шумама у износу од 11.551 хиљада динара (77.003 x 15%).

Као евиденцију о коришћењу резервисаних средстава, Предузеће нам је презентovalo Извештај о реализацији годишњег плана газдовања шумама за 2013. годину, усвојеног одлуком Надзорног одбора Предузећа број 225/5 од 27. јануара 2014. године, у коме су наведене све мере заштите шума које је Предузеће у сарадњи са Шумарским факултетом у Београду и Институтом за шумарство, Београд спровело током 2013. године у циљу одржавања шума у складу са одредбама Закона о шумама и то: заштита шума од биљних болести; заштита шума од штетних инсеката, од којих је најзначајније механичко уклањање губара; противпожарна заштита; снимање и праћење појава сушења шума и чишћење камионских путева. Укупни издаци настали по основу тако предузетих мера за заштиту шума исказани у презентованом извештају и евидентирани у књиговодственој евиденцији Предузећа на терет одговарајућих текућих расхода износе 9.992 хиљада динара, што указује на чињеницу да су целокупна резервисања за обнављање (репродукцију) шума, извршена на дан 31. децембар 2012. године у износу од 5.668 хиљада динара, искоришћена за покриће дела трошкова насталих у вези са одржавањем, односно заштитом шума у току 2013. године. Обзиром да наведена резервисања нису била довољна, разликом у износу од 4.324 хиљада динара терећени су одговарајући текући расходи Предузећа.

Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину обелоданило податке о износива трошкова који се покривају из резервисаних средстава за обнављање (репродукцију) шума, како налаже параграф 84. МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства.

Дугорочна резервисања за накнаде запосленима по основу отпремнина приликом одласка у пензију Предузеће је извршило у складу са МРС 19 – Примања запослених, методом садашње вредности будућих очекиваних исплата.

7.11. Краткорочне финансијске обавезе

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Краткорочни кредити у земљи	5.000	5.000
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године	141	1.164
Остале краткорочне финансијске обавезе	1.973	-
Укупно	7.114	6.164

Предузеће је у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству, у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, као и у складу са својим интерним актима, извршило попис краткорочних финансијских обавеза са стањем на дан 31. децембар 2013. године и ускладило књиговодствено са стварним стањем.

7.11.1. Краткорочни кредити у земљи

Краткорочни кредити у земљи исказани у износу од 5.000 хиљада динара односе се на краткорочни кредит одобрен од Комерцијалне банке а.д., Београд по основу Уговора о оквирно обновљивом краткорочном кредиту – кредитна партија број 00-410-0908525 од 06.11.2013. године за финансирање текуће ликвидности. Кредит је одобрен са роком враћања од 12 месеци и са каматном стопом чија висина на дан уговорања кредита износи 1,19% на месечном нивоу, односно ефективном годишњом каматном стопом у износу од 18,36%. Наведене обавезе усаглашене су са банком са стањем на дан 31. децембар 2013. године.

7.11.2. Остале краткорочне финансијске обавезе

Остале краткорочне финансијске обавезе које су на дан 31. децембар 2013. године исказане у износу од 1.973 хиљаде динара односе се на обавезе настале по основу два уговора о зајму, које је Предузеће, у смислу одредби члана 557. и 566. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/1978...57/1989 и „Службени лист СРЈ“, број 31/1993), закључило као зајмопримац, и то: Уговор о зајму број 5138 од 27. децембра 2013. године закључен са СУР Услуге Драговић, Петрово село, Кладово у износу од 1.173 хиљаде динара (зајам враћен у 2014. години) и Уговор о зајму број 4851 од 9. децембра 2013. године закључен са Висан д.о.о., Београд у износу од 800 хиљада динара (зајам није враћен до дана вршења ревизије).

7.12. Обавезе из пословања

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Примљени аванси, депозити и кауције	42.229	44.515
Добављачи у земљи	7.435	10.293
Добављачи у иностранству	90	90
Укупно	49.754	54.898

7.12.1. Примљени аванси, депозити и кауције

Примљени аванси, депозити и кауције исказани су у износу од 42.229 хиљаде динара од којих су најзначајнији аванси примљени од следећих дужника:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година
ПД Хидроелектране Ђердап д.о.о., Кладово	12.113
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – управа за шуме, Београд	5.419
СЗТПР Ацер-Промет пр. Мијат Шћепановић, Доњи Милановац	5.391
КМД Компану д.о.о., Кладово	3.856
МCS Group д.о.о., Београд	2.570
НД СЗР за производњу ћумур пр. Драгица Петровић, Мосна	1.497
Титан Холз д.о.о., Београд	1.429
Есо Wood д.о.о., Петровац на Млави	1.342
Беомарк Трејд д.о.о., Београд	1.272
Остали	7.340
Укупно	42.229

Примљени аванси од Привредног друштва Хидроелектране Ђердап д.о.о., Кладово у износу од 12.113 хиљада односе се на авансе примљене на основу Споразума о регулисању међусобних права и обавеза коришћења Националног парка Ђердап за период 2005-2011 (до 04.02.2011. године) број 975, закљученог дана 07.04.2011. године и Анекса Споразума број 1826, закљученог дана 30.06.2011. године.

Примљени аванси од Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде – Управе за шуме, Београд (сада Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде) односе се на аванс примљен по основу Уговора о коришћењу средстава буџетског фонда за шуме Републике Србије за изградњу шумских путева у 2012. години број 1437 од 20.04.2012. године. Аванс је примљен у износу од 5.419 хиљада динара (без ПДВ-а) што износи 50% укупне вредности уговорених радова.

Примљени аванси од осталих дужника највећим делом се односе на средства примљена од купаца по основу продаје производа искоришћавања шума, односно продаје дрвних сортимената – трупца и огревног дрвета.

Предузеће је у складу са одредбама члана 18. Закона о рачуноводству вршило усаглашавање примљених аванса са стањем на дан 31. октобар 2013. године, а за најзначајније примљене авансе и на дан 31. децембар 2013. године, путем ИОС образаца.

На основу достављених ИОС образаца утврдили смо да су најзначајнији примљени аванси у износу од 34.889 хиљада динара, усаглашени у износу од 32.319 хиљада динара са стањем на дан 31. децембар 2013. године, што чини 77% укупних примљених аванса, док за износ од 2.570 хиљада динара исти нису усаглашени, што чини 6% укупних примљених аванса.

Предузеће је извршило попис примљених аванса са стањем на дан 31.12.2013. године и ускладило књиговодствено са стварним стањем, у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству, одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем, и у складу са својим интерним актима.

7.12.2. Добављачи у земљи

Обавезе према добављачима у земљи исказане су у износу од 7.435 хиљаде динара. Преглед најзначајнијих добављача дат је у табели која следи:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година
ДДОР Нови сад а.д.о., Нови Сад	2.514
Адвокатска канцеларија Поповић и Митровић, Београд	779
Ветеринарски специјалистички институт, Краљево	666
Гвозден омладинска задруга, Доњи Милановац	560
СЗР Пит стоп пр. Горан Викторовић, Доњи Милановац	591
Адвокатска канцеларија Бојчевић Р. Милорад, Мајданпек	247
СЗР за извлачење дрвета Добри пр. Станојевић Стојанка, Бољетин	226
СТР Алекса пр. Неџат Караманоски, Доњи Милановац	199
ЗР Грејање Мишић пр. Небојша Мишић, Мајданпек	176
Остали	1.477
Укупно	7.435

Предузеће је у складу са одредбама члана 18. Закона о рачуноводству вршило усаглашавање обавеза према добављачима са стањем на дан 31. октобар 2013. године, а са најзначајнијим добављачима и на дан 31. децембар 2013. године, путем ИОС образаца.

На основу достављених ИОС образаца утврдили смо да је усаглашавање обавеза са најзначајнијим добављачима, у износу од 5.958 хиљада динара, извршено у целости са стањем на дан 31. децембар 2013. године, што чини 80% укупног износа обавеза према добављачима у земљи.

Предузеће је извршило попис обавеза према добављачима у земљи и у иностранству са стањем на дан 31.12.2013. године и ускладило књиговодствено са стварним стањем, у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству, одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем и у складу са својим интерним актима.

Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину обелоданило износ неусаглашених обавеза у складу са одредбом члана 18. став 4. Закона о рачуноводству, и у складу са параграфом 7. и 8. МСФИ 7 – Финансијски инструменти: Обелодањивања.

7.13. Остале краткорочне обавезе

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Обавезе за зараде и накнаде зарада		
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	5.481	3.504
Обавезе за порез на зараде и накнаде зараде на терет запосленог	702	520
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	1.519	878
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.387	878
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	38	70
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	8	18
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	15	25
Свега	9.150	5.893
Друге обавезе		
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	62	-
Обавезе за дивиденде	20.898	22.661
Обавезе према запосленима	515	331
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	164	232
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	141	350
Свега	21.780	23.574
Укупно	30.930	29.467

7.13.1. Обавезе за зараде и накнаде зарада

Обавезе за зараде и накнаде зарада исказане у износу од 9.150 хиљада динара односе се на:

- неисплаћени део нето зараде у износу 5.481 хиљада динара који се састоји од неисплаћеног дела зараде за месец децембар 2013. године у износу од 3.702 хиљада и од разлике зарада по усвојеном Програму пословања за 2013. годину у износу од 1.779 хиљаде динара;
- обавезе по основу пореза на зараде у износу од 702 хиљада динара које се састоје из обавезе пореза на зараде за месец децембар 2013. године у износу од 434 хиљаде динара и разлике пореза на зараде исплаћене по усвојеном Програму пословања у износу од 268 хиљада динара;
- обавезе за доприносе за обавезно социјално осигурање на терет радника у износу од 1.519 хиљада динара које се састоје од доприноса за обавезно социјално осигурање обрачунате на зараду за месец децембар 2013. године у износу од 1.026 хиљада динара и од доприноса за обавезно социјално осигурање обрачунате на разлике зарада по усвојеном Програму пословања за 2013. годину у износу од 493 хиљаде динара;

- обавезе за доприносе за обавезно социјално осигурање на терет послодавца у износу од 1.387 хиљада динара које се састоје од доприноса за обавезно социјално осигурање обрачунате на зараду за месец децембар 2013. године у износу од 923 хиљада динара и од доприноса за обавезно социјално осигурање обрачунате на разлике зарада по усвојеном Програму пословања за 2013. годину у износу од 464 хиљаде динара;
- обавезе за накнаде нето зарада за месеце новембар и децембар 2013. године које се рефундирају у износу од 38 хиљада динара;
- обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада за месеце новембар и децембар 2013. године на терет запосленог које се рефундирају у износу 8 хиљада динара и
- обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада за месеце новембар и децембар 2013. године на терет послодавца које се рефундирају у износу од 15 хиљада динара.

7.13.2. Обавезе за учешће у добити

Обавезе за учешће у добити у износу од 20.898 хиљада динара односе се на обавезе према оснивачу, односно Влади Републике Србије, која остварује право оснивача. Преглед промена на наведеним обавезама приказан је на следећи начин:

-у хиљадама динара-

Опис	2013. година
Стање на дан 1. јануар 2013. године	22.661
Повраћај дела распоређене добити из ранијих година у нераспоређени добитак ранијих година (Напомена 7.9.4.)	(5.665)
Расподела добити из ранијих година оснивачу (Напомена 7.9.4.)	3.902
Стање на дан 31. децембар 2013. године	20.898

Обавезе према оснивачу представљају део добити који је распоређен оснивачу сагласно Одлукама Управног одбора Предузећа о расподели добити (Одлука УО) и Сагласностима Владе Републике Србије на Одлуке о расподели добити (Сагласност Владе РС) и то:

-у хиљадама динара-

Одлука УО		Сагласност Владе РС		Период остварене добити	Износ остварене добити	Део добити распоређен оснивачу	
Број	Датум	Број	Датум			%	Износ
2264/4	07.08.2009	41-5700/2009	17.09.2009	2008	22.660	75%	16.996
569/21	28.12.2012	41-2126/2013	21.03.2013	2011	2.344	50%	1.172
3146/5	09.08.2013	41-9923/2013-1	25.11.2013	2012	5.460	50%	2.730
Укупно							20.898

На основу презентоване документације утврдили смо да је добит остварена и у 2009. и 2010. години, с тим што Управни одбор Предузећа није донео Одлуку о расподели добити за 2009. годину, док је Одлука о расподели добити за 2010. годину број 3676/3 донета од стране Управног одбор Предузећа дана 6. децембра 2011. године, али Влада Републике Србије још увек није дала сагласност на исту.

Предузеће је било у обавези да део добити који је распоређен оснивачу уплати на рачун прописан за уплату јавних прихода, у складу са одредбама члана 49. став 2.

Закон о јавним предузећима, што до момента вршења ревизије Предузеће није учинило.

Препорука 6:

Препоручује се Предузећу да, у складу са одредбама Закона о јавним предузећима, део добити који је распоређен оснивачу уплати на рачун прописан за уплату јавних прихода.

7.13.3. Обавезе према запосленима

Обавезе према запосленима у износу од 515 хиљада динара односе се на накнаду трошкова службеног пута за 2007., 2008. и 2009. годину запосленом који је поднео тужбени захтев за накнаду трошкова у износу од 322 хиљаде динара и на обрачунате јубиларне награде у износу од 193 хиљаде динара.

7.13.4. Обавезе према члановима управног и надзорног одбора

Обавезе према члановима управног и надзорног одбора у износу од 164 хиљада динара односе се на неисплаћену накнаду за месец децембар 2013. године.

7.13.5. Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима

Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима у износу од 141 хиљаде динара односе се на неисплаћене накнаде за месец децембар 2013. године по уговору о делу и привременим и повременим пословима.

7.14. Обавезе по основу пореза на додату вредност, осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Обавезе за порез на додату вредност		
Обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунатог пореза на додату вредност и претходног пореза	1.937	795
Свега	1.937	795
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине		
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	4.930	2.753
Обавезе за доприносе који терети трошкове	6	31
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	219	419
Свега	5.155	3.203
Пасивна временска разграничења		
Одложени проходи и примљене донације	26.065	30.388
Разграничене обавезе за порез на додату вредност	18	13
Свега	26.083	30.401
Укупно	33.175	34.393

7.14.1. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Обавезе по основу пореза на додату вредност исказани у износу 1.937 односе се обавезу пореза на додату вредност исказану у пореској пријави за период од 01.10.2013. до 31.12.2013.године.

7.14.2. Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова

-у хиљадама динара-

Опис	2013. година	2012. година
Обавезе за накнаде за коришћење ловостаја	251	-
Обавезе за накнаде за коришћење шума	2.307	871
Обавезе за накнаде за одводњавање	2.309	1.729
Обавезе за накнаде за грађевинско земљиште	17	16
Обавезе за порез на зараде	46	-
Обавезе за комуналну таксу	-	137
Укупно	4.930	2.753

7.14.3. Одложени приходи и примљене донације

Одложени приходи и примљене донације исказане у износу од 26.065 хиљада динара односе се на примљена средства у складу са МРС 20 – Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивања државне помоћи. Промене на одложеним приходима и примљеним донацијама приказане су у табели која следи:

-у хиљадама динара-

Опис	2013. година
Стање на дан 1. јануар 2013. године	30.388
Повећање у току године по основу примљених средстава	18.367
Повраћај примљених средстава	(9.350)
Смањење у току године у корист прихода (Напомена 8.1.3.2.)	(13.340)
Стање на дан 31. децембар 2013. године	26.065

Преглед одложених прихода и примљених донација на дан 31. децембар 2013. године по пројектима и изворима финансирања дат је у табели која следи:

-у хиљадама динара-

Назив Пројекта	Период реализације	Извор финансирања	Износ
Изградња хранилишта за некрофаге птице	2007	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	113
Ревитализација бивше карауле у Текији у визиторски центар Национални парк Ђердап	2007	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	4.589
Пројекат уступања покретних ствари – моторна возила	2008	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	157

Организовање и опремање ЈП „Национални парк Ђердап“ за ефикасно управљање отпадом и санација дивљих сметлишта	2009	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	770
Диверзитет ентомофауне Националног парка Ђердап – компаративна анализа са диверзитетом ентомофауне Националног парка Фрушка Гора – Национални паркови на Дунаву	2009	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	77
Пројекат суфинансирања визиторског центра Национални парк Ђердап у Доњем Милановцу	2009	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	1.544
Пројекат суфинансирања Програма управљања Националног парка Ђердап за 2010. годину	2010	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	2.572
Још неоткривени Национални парк Ђердап	2011	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	1.435
Програм суфинансирања Програма управљања Националног парка Ђердап за 2012. годину	2012	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	2.648
Пловидба кроз време и природу Националног парка Ђердап	2012	Министарство финансије и привреде	668
Bioregio Carpathians – Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians	2012-2015	Европска унија - предприступни фонд за Републику Србију – делегација ЕУ у Београду	10.436
Подршка креирању и промоција путева развоја за еко и одрживи туризам у Националном парку Ђердап	2013	Програм Уједињених Нација за развој (УНДП)	1.056
Укупно			26.065

Предузеће је у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године добило, на име донација и давања, средства у укупном износу од 18.367 хиљада динара, по основу следећих пројеката:

-у хиљадама динара-

Назив Пројекта	Извор финансирања	Износ
Bioregio Carpathians – Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians	Европска Унија - Предприступни фонд за Републику Србију	10.209
Пројекат суфинансирања Програма управљања за 2013. годину	Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	6.350
Подршка креирању и промоција путева развоја за еко и одрживи туризам у Националном парку Ђердап	Програм Уједињених Нација за развој (УНДП)	1.056
Danubeparks Step 2.0	Европска Унија – Предприступни фонд за Републику Србију	752
Укупно		18.367

- Пројекат „Bioregio Carpathians – Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians”** реализује се по Уговору број 2012/284-017 закљученим дана 09.02.2012. године између Европске уније коју заступа Европска комисија и Предузећа. Период реализације Пројекта је у трајању од 34 месеца. Чланом 3. Уговора предвиђена су средства финансирања у износу од ЕУР 200.000,00, с тим да Европска Унија обезбеђује 85% укупних средстава, што представља ЕУР 170.000,00, а преосталих ЕУР 30.000,00 обезбеђује се из средстава Предузећа. Пројекат се реализује у три фазе. У 2012. години реализована је Прва фаза Пројекта авансном уплатом средстава у износу од ЕУР 63.872,00 (7.056 хиљада динара). Средства по другој фази из Уговора уплаћена су у износу од ЕУР 89.127,84 (10.209 хиљада динара) дана 24.06.2013. године. Предузеће је извршило правдање примљених средстава у износу од 5.486 хиљада динара, на име трошкова накнаде пројект менаџера, на име трошкова дневница, и трошкова службеног путовања, на име трошкова набавке противпожарног система, израде студија, и слично.
- Пројекат суфинансирања Програма управљања за 2013. годину** реализован је по закљученом Уговору број 401-00-201/2013 од 22.08.2013. године између Предузећа и Републике Србије, Министарства природних ресурса, рударства и просторног планирања. Предмет Уговора је суфинансирање Програма управљања Предузећа за 2013. годину на основу члана 69. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009...91/2010) којим је прописано финансирање заштићеног подручја средствима из буџета Републике Србије и на основу Уредбе о распореду и коришћењу средстава за субвенционисање заштићених природних добара од националног интереса у 2013. години („Службени гласник РС“, број 25/2013 и 73/2013). Суфинансирање Програма управљања за 2013. годину извршено је у делу трошкова на извршењу послова чувања, одржавања и презентације заштићеног подручја, управљања посетиоцима и праћења и унапређења стања заштићеног подручја. Од уговорених средстава субвенција у износу од 6.350 хиљада, Предузеће је на име зарада чувара

утрошило износ од 4.000 хиљада динара, док је за преосталих 2.350 хиљада динара извршен повраћај средстава. Предузеће је доставило надлежном министарству писани извештај о суфинансирању Програма управљања за 2013. годину.

- **Пројекат „Подршка креирању и промоција путева развоја за еко и одрживи туризам у Националном парку Ђердап“** – Пројекат се реализује на основу закљученог Споразума број 4091 од 15.10.2013. године, између Предузећа и Програма Уједињених Нација за развој (УНДП). Трајање пројекта је у периоду од 15. октобра 2013. до 15. августа 2014. године. Средства по Пројекту у износу од 1.056 хиљада динара уплаћена су у 2013. години, али није започета реализација Програма.
- **Пројекат “Danubeparks Step 2.0”** – Пројекат се реализује по Уговору број 4055 закљученим дана 28.09.2012. године између Европске уније коју заступа Европска комисија и Предузећа. Период реализације Пројекта је у трајању од четири године. Чланом 1. Уговора предвиђена су средства финансирања у износу од ЕУР 2.204.901,00, с тим да Европска Унија обезбеђује 85% укупних средстава. Пројекат се реализује у фазама. У 2013. години реализована је Прва фаза Пројекта авансом уплатом средстава у износу од ЕУР 6.596,01 (752 хиљаде динара) дана 26.11.2013. године. Предузеће је извршило правдање примљених средстава у износу од 752 хиљаде динара, на име трошкова накнаде пројект менаџера.

Повраћај примљених средстава у износу од 9.350 хиљада динара односи се на повраћај средстава добијених по основу два закључена уговора са министарствима и то: по Уговору број 401-00-455/1/2012-18 од 20.04.2012. године закљученим са Министарством економије и регионалног развоја и по Анексу Уговора број 401-00-455/2/2012-18 од 30.11.2012. године закљученим са Министарством финансија и привреде, ради реализације пројекта „Још неоткривени Национални парк Ђердап – II фаза“, извршен је повраћај целокупног износа уплаћених средстава од 7.000 хиљада динара и по Уговору број 401-00-201/2013 од 22.08.2013. године закљученим са Министарством природних ресурса, рударства и просторног планирања ради суфинансирања Програма управљања за 2013. годину, од укупно уплаћеног износа средстава (6.350 хиљада динара), извршен је повраћај средстава у износу од 2.350 хиљада динара.

7.15. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна евиденција исказана у износу од 609 хиљада динара односи се на израђене дрвне сортименте који су, на основу закључених уговора о продаји дрвних сортимената за 2013. годину, фактурисани купцима, али који до краја 2013. године нису отпремљени, односно преузети од стране истих.

8. БИЛАНС УСПЕХА

- у хиљадама динара-

Врсте прихода / расхода	Приходи	Расходи	Добитак/Губитак
Пословни	103.040	142.521	(39.481)
Финансијски	580	1.648	(1.068)
Остали	57.380	12.745	44.635
Укупно	161.000	156.914	4.086

8.1. Пословни приходи

Структура пословних прихода приказана је у табели која следи:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од продаје	5.065	8.935
Смањење вредности залиха учинака	(5.587)	(7.826)
Остали пословни приходи	103.562	99.820
Укупно	103.040	100.929

Пословне приходе Предузеће остварује обављањем основне и споредних делатности Предузећа и то: обрачун накнада за коришћење заштићеног подручја за обављање делатности у области туризма, угоститељства, трговине, енергетике, водопривреде, саобраћаја и других делатности на подручју Националног парка Ђердап и коришћење његових природних вредности, ресурса и простора; продаја производа искоришћавања шума (дрвених сортимената); издавање дозвола за привредни и спортски риболов и санациони излов; пружање услуга у лову и продаја уловљене дивљачи и делова дивљачи; продаја улазница посетиоцима Националног парка Ђердап и пружање других услуга које су у надлежности Предузећа као његовог управљача; издавање пословног простора у закуп, као и издавање у закуп службених станова.

Пословање и остваривање прихода Предузећа регулисано је следећим законима и то:

- Закон о националним парковима („Службени гласник РС”, број 39/1993, 44/1993, 53/1993, 67/1993, 48/1994, 101/2005), који је престао да важи доношењем доле наведеног Закона о заштити природе, осим одредаба члана 6. и 7. и описа подручја националних паркова, а до доношења посебних закона;
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010 и 91/2010);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“, број 30/2010 и 93/2012);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 36/2009 и 32/2013–одлука УС);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/2010);
- Закон о туризму („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010 и 93/2012);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, број 71/1994, 52/2011 и 99/2011).

8.1.1. Приходи од продаје

Приходи од продаје остварени су у износу од 5.065 хиљада динара и односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	-	31
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	5.065	8.904
Укупно	5.065	8.935

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту исказани су у износу од 5.065 хиљада динара, а чине их следећи приходи:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Приходи од продаје дрвних сортимената	4.513
Приходи од продаје услуга ловства	370
Приходи од презентације и популаризације	182
Укупно	5.065

Приходи од продаје дрвних сортимената исказани у износу од 4.513 хиљада динара представљају најзначајне приходе исказане у оквиру прихода од продаје (89%), а односе се на приходе од продаје производа искоришћавања шума, односно дрвних сортимената – трупаца и огревног дрвета, који се, као готови производи, налазе на „камионском путу“, као врсти стоваришта, спремни за продају. Ови приходи одређени су како усвојеним планским документима Предузећа (план развоја шума и основе газдовања шумама) и годишњим планом газдовања шумама, тако и тржишним околностима.

У 2013. години за утврђивање цена наведених дрвних сортимената у примени су била два ценовника: Ценовник производа искоришћавања шума са одштетним ценовницима Предузећа, који је Управни одбор Предузећа усвојио одлуком број 4131/3 од 2. октобра 2012. године и Ценовник производа искоришћавања шума са одштетним ценовницима Предузећа, који је Управни одбор Предузећа усвојио одлуком број 3805/8 од 25. септембра 2013. године

Приходи од продаје услуга ловства исказани у износу од 370 хиљада динара односе се на приходе настале по основу пружања услуга у лову и продаје уловљене дивљачи и делова дивљачи. Ови приходи одређени су усвојеним планским документима Предузећа (ловна основа) и годишњим планом газдовања ловиштем Предузећа, који се саставља за период од априла текуће до марта наредне године.

Цене наведених услуга утврђене су Тржишним ценовником уловљене дивљачи, делова дивљачи и услуга у лову за ловну 2012/2013 годину, који је Управни одбор Предузећа усвојио одлуком број 1423/6 од 19. априла 2012. године.

Приходи од презентације и популаризације исказани у износу од 182 хиљаде динара односе се на приходе од услуга које пружа Предузеће, као управљач Националним парком Ђердап, на основу Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја и Одлуке о изменама и допунама одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја, као што су: продаја улазница за улазак у визиторске центре и на видиковце, туристичка возња глисером у пратњи водича и сличне услуге.

8.1.2. Смањење вредности залиха учинака

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Смањење вредности залиха недовршене производње (Напомена 7.4.)	99	74
Смањење вредности залиха готових производа (Напомена 7.4.)	5.488	7.752
Укупно	5.587	7.826

8.1.3. Остали пословни приходи

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.		
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	2.652	3.910
Приходи по основу условљених донација	13.340	11.562
Свега	15.992	15.472
Други пословни приходи		
Приходи од закупнина	686	667
Приходи од чланарина	86.847	83.529
Остали пословни приходи	37	152
Свега	87.570	84.348
Укупно	103.562	99.820

8.1.3.1. Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина

Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина исказани у износу од 2.652 хиљада динара остварени су по основу Уговора о финансирању послова у шумама сопственика број 980, закљученог дана 14.03.2013. године између Републике Србије – Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за шуме, с једне стране и Предузећа, с друге стране. Предмет Уговора је финансирање и обављање послова у газдовању шумама сопственика током 2013. године. Надлежно министарство, као наручилац услуге исплатило је Предузећу, као извршиоцу услуга, износ од 3.362 хиљаде динара у који је урачунат и износ пореза на додату вредност. Предузеће је достављало надлежном министарству двомесечне извештаје о извршеним пословима и утрошеним средствима.

8.1.3.2. Приходи по основу условљених донација

Приходи по основу условљених донација исказани у износу од 13.340 хиљада динара односе се на реализоване одложене приходе по основу државних давања и то: на приходе повезане са средствима чија је набавка условљена примљеним донацијама, која се амортизују, у износу од 3.102 хиљаде динара и на текуће финансирање (активирање у 2013. години) три пројекта у износу од 10.238 хиљада динара (Напомена 7.14.3.).

8.1.3.3. Приходи од закупнина

Приходи од закупнина исказани су у износу од 686 хиљада динара, а чине их следећи приходи:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Приходи од закупа станова	120
Приходи од коришћења простора	566
Укупно	686

Приходи од закупа станова исказани у износу од 120 хиљада динара односе се на приходе остварене од издавања у закуп службених станова. Предузеће у свом власништву има пет службених станова које је доделило на коришћење запосленима у складу важећом Уредбом о решавању стамбених потреба изабраних постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини, а на основу Правилника о стамбеним потребама радника Предузећа, одлука о додели стана за службене потребе донетих од стране директора (Одлука Директора) и уговора о закупу (коришћењу) службеног стана закључених са запосленима (Уговор о закупу). Висина месечне закупнине – накнаде за коришћење службених станова утврђена је на основу Упутства о начину утврђивања закупнине („Службени гласник РС“, број 27/1997, 43/2001, 28/2002 и 82/2009) и Одлуке Управног одбора број 510/8 од 1. марта 2010. године, а коригује се два пута годишње (јун и децембар) у зависности од коефицијента за израчунавање висине месечне закупнине за коришћење станова у државној својини, који утврђује Влада Републике Србије, а објављује Републички завод за статистику. Преглед службених станова издатих у закуп дат је у табели која следи:

Р. б.	Локација службеног стана	Површина у м ²	Одлука Директора		Уговор о закупу	
			Број	Датум	Број	Датум
1)	Нате Дугошевић бб, стан 2, Добра	54,20	1491	22.10.1999.	1700/3	01.12.1999.
2)	Нате Дугошевић бб, стан 3, Добра	55,88	366	26.02.2004.	-	-
3)	Нате Дугошевић бб, стан 4, Добра	54,37	367	26.02.2004.	5152	27.12.2013.
4)	Нате Дугошевић бб, стан 1, Добра	31,50	438/1	28.02.2008.	1686	03.09.2008.
5)	Краљ Петар I 83, стан 2, Д. Милановац	33,00	3452	20.11.2009.	3914	31.12.2009.

Као што се може видети из претходне табеле, а на основу презентоване документације, утврдили смо да са запосленим, којем је Одлуком Директора о додели стана за службене потребе број 366 од 26. фебруара 2004. године, додељен службени стан на коришћење у улици Нате Дугошевић бб, стан 3 у Добри, није закључен уговор о закупу (коришћењу) службеног стана, у циљу регилисања међусобних права, обавеза и одговорности. Одредбама члана 4. став 2. Одлуке запослени је био у обавези да то учини у року од 30 дана од дана пријема Одлуке, јер у супротном Одлука остаје без правног дејства. Обзиром да запослени, заједно са члановима свог домаћинства, упркос чињеници да Уговор није закључен, предметни стан користи, а не плаћа

накнаду за његово коришћење, Предузеће је дана 3. марта 2014. године пред Основним судом у Великом Градишту поднело тужбу против запосленог ради исељења.

Приходи од коришћења простора исказани у износу од 566 хиљада динара односе се на приходе остварене од издавања у закуп простора (површине сса 1 ar) на КП број 833/2 КО Текија, општина Кладово, за изградњу антенског стуба, као и за постављање опреме и уређаја за 2 и 3G система јавних мобилних телекомуникација Теленор д.о.о, Београд на основу Уговора о закупу број 3084 (80/296/09) од 15. октобра 2009. године (23. октобра 2009. године), закљученим на одређено време у трајању од пет година, закључно са 30. јуном 2014. године.

8.1.3.4. Приходи од чланарина

Приходи од чланарина исказани у износу од 84.867 хиљада динара обухватају приходе остварене по основу управљања рибарским подручјем на територији Националног парка Ђердап у износу од 3.570 хиљада динара и приходе по основу накнада за коришћење заштићеног подручја у износу од 83.277 хиљада динара.

Приходи остварени по основу управљања рибарским подручјем на територији Националног парка Ђердап исказани у износу од 3.570 хиљада динара односе се на приходе остварене по основу продаје дозвола за обављање привредног и рекреативног риболова. Предузеће, као корисник установљеног и проглашеног рибарског подручја у границама националног парка, на основу одредбе члана 33. и 39. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, издаје годишње дозволе за привредни риболов и дозволе за рекреативни риболов. Висину трошкова за издавање годишње дозволе за привредни риболов одређује Предузеће, сходно члану 33. став 2. Закона и иста је за 2013. годину одређена Одлуком о условима за обављање рекреативног и привредног риболова на рибарском подручју Ђердап за 2013. годину, коју је донео Управни одбор Предузећа дана 28. децембра 2012. године под бројем 5691/13. Одлуком је утврђена и висина трошкова за издавање дневне и недељне дозволе за рекреативни риболов, док је висина трошкова за издавање годишње дозволе за рекреативни риболов одређена Правилником о висини трошкова за издавање годишње дозволе за рекреативни риболов („Службени гласник РС“, број 87/2012).

Предузеће у 2013. години издало укупно 200 дозвола свих врста, чија је структура са висином накнаде и укупним приходом приказана у наредној табели:

Врста дозволе	Број издатих дозвола	Висина дозволе у динарима без ПДВ-а	Вредност прихода у динарима
Д-1 – за привредни риболов	53	58.333,33	3.091.667,00
Д-2 – за рекреативни риболов	71	5.000,00	355.000,00
Д-3 – за рекреативни риболов	30	2.500,00	75.000,00
Д-4 – за рекреативни риболов	1	83,00	83,00
Дневна – за рекреативни риболов	19	833,34	15.833,00
Вишедневна – за рекреативни риболов	26	1.250,00	32.500,00
Укупно			3.570.083,00

Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда у члану 6. прописана је накнада за коришћење рибарског подручја чија висина износи 15% од новчаног износа трошкова за издавање дозволе за привредни риболов и 10% од новчаног износа трошкова за издавање дозволе за рекреативни риболов. Предузеће је као обвезник накнаде, извршило обрачун и уплату исте на основу издатих дозвола у укупном износу од 614 хиљада динара. Наведена накнада представља приход буџета Републике Србије (Напомена 8.2.4.12.).

У складу са чланом 19. Закона, Предузеће је припремило годишњи извештај о коришћењу рибарског подручја и доставило га надлежном Министарству у прописаном року.

Приходи остварени по основу накнада за коришћење заштићеног подручја Националног парка Ђердап исказани у износу од 83.277 хиљада динара односе се на приходе остварене прописаним накнадама за коришћење заштићеног добра. Управљач је, на основу одредбе члана 70. Закона о заштити природе, прописао и наплаћује накнаде за коришћење заштићеног подручја обвезницима, правним лицима, предузетницима и физичким лицима, корисницима заштићеног подручја која користе погодности националног парка као заштићеног подручја и његове вредности и обављају делатност на подручју истог.

Висину, начин обрачуна и плаћање накнаде за коришћење заштићеног подручја сходно члану 70. став 4. Закона и Уредбе о ближним критеријумима, начину обрачуна и поступку наплате накнаде за коришћење заштићеног подручја („Службени гласник РС“, број 43/2010), Предузеће је утврдило Одлуком о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка Ђердап број 2845/26 од 22. септембра 2010. године и Одлуком о изменама и допунама Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја број 3676/4 од 6. децембра 2011. године, а надлежно Министарство животне средине, рударства и просторног планирања дало сагласност. Одлуком о изменама и допунама Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја промењен је начин утврђивања накнада за обављање одређене делатности на територији националног парка и коришћење његових природних вредности, ресурса и простора из области туризма, угоститељства, трговине, рударства-коришћење минералних сировина, водопривреде и експлоатације воде, енергетике, саобраћаја, транспорта и телекомуникација. До доношења Одлуке о изменама и допунама накнаде су обрачунаване по испостављеној факури, док је Одлуком о изменама и допунама прописано да се наведене накнаде утврђују решењем и плаћају у року од 15 дана по истеку сваког месеца.

Утврђивање накнаде за коришћење заштићеног подручја решењем у складу је са чланом 5. став 1. Уредбе о ближним критеријума, начину обрачуна и поступку наплате накнаде за коришћење заштићеног подручја, којом је прописано да се накнада обрачунава и наплаћује у динарском износу, испостављањем аконтационог или коначног задужења, као и у смислу члана 14. став. 1. тачка 2а), подтачка (2), а у вези члана 18. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр. и 108/2013) и да исте имају карактер јавних прихода.

Законом о заштити природе, чланом 70. став 8. прописана је дужност управљача да средства остварена наплатом накнаде за коришћење заштићеног добра води на

посебном рачуну и користи за развој и унапређење заштићеног подручја, односно за спровођење плана и програма управљања. Предузеће има отворен посебан рачун код пословне банке за средства остварена наплатом накнаде за коришћење заштићеног добра.

С обзиром да накнаде за коришћење заштићеног добра имају карактер јавних прихода мишљења смо да средства остварена наплатом истих треба водити на посебном рачуну за уплату јавних прихода у складу са Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава тих рачуна („Службени гласник РС“, број 104/2011...61/2013).

Препорука 7:

Препоручује се Предузећу да у смислу одредби члана 2. Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава тих рачуна поднесе захтев Управи за Трезор, директно или преко надлежног министарства, да пропише рачун за уплату јавних прихода за наплату накнада за коришћење заштићеног добра.

Средства остварена наплатом накнада за коришћење заштићеног добра Предузеће је користило за заштиту и развој Националног парка Ђердап, а према Годишњем програму управљања за 2013. годину, за следеће намене: заштиту посебних природних вредности, уређивање и обележавање простора, уређење приоритетних локалитета на подручју националног парка, заштиту од шумских пожара, финансирање чуварске службе, активности у сарадњи са корисницима простора на подручју националног парка.

8.2. Пословни расходи

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Набавна вредност продате робе	-	31
Трошкови материјала	13.840	15.644
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	81.063	80.453
Трошкови амортизације и резервисања	21.781	15.333
Остали пословни расходи	25.837	29.747
Укупно	142.521	141.208

8.2.1. Трошкови материјала

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови материјала за израду	568	515
Трошкови осталог материјала (режијског)	5.246	6.897
Трошкови горива и енергије	8.026	8.232
Укупно	13.840	15.644

8.2.1.1. Трошкови материјала за израду

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Трошкови материјала за исхрану дивљачи	374
Трошкови материјала службе за шумарство	130
Трошкови материјала службе за рибарство	45
Остали трошкови материјала за израду	19
Укупно	568

Трошкови материјала за исхрану дивљачи исказани у износу од 374 хиљаде динара највећим делом односе се на утрошен кукуруз у клипу који је набављен за прихрањивање дивљачи у износу од 293 хиљаде динара.

8.2.1.2. Трошкови осталог материјала (режијског)

- у хиљадама динара -

Назив	2013. година
Трошкови материјала за одржавање хигијене	119
Трошкови канцеларијског материјала	889
Трошкови резервних делова	1.250
Трошкови инвентара	1.850
Трошкови гума за возила	760
Остали трошкови режијског материјала	378
Укупно	5.246

Трошкови канцеларијског материјала исказани у износу од 889 хиљада динара односе се на набавку канцеларијског материјала од СЗР Tauruss пр. Филић Драган, Бор у износу од 463 хиљаде динара за коју је дана 23.05.2011. године закључен Уговор о куповини канцеларијског материјала број 956-1/11-11 по спроведеном поступку јавне набавке мале вредности број 1/11 и остало у износу од 426 хиљаде динара.

Трошкови резервних делова исказани у износу од 1.250 хиљада динара односе се на набавку резервних делова за возила од великог броја добављача од којих је најзначајнији СЗР Пит Стоп пр. Горан Викторовић, Доњи Милановац у износу од 615 хиљада динара. За наведене набавке није спроведен поступак јавне набавке (Напомена 6.1.2.).

Трошкови инвентара исказани у износу од 1.850 хиљада динара односе се на набавку канцеларијског намештаја – мобилијара од Искра М д.о.о., Београд у износу од 1.164 хиљаде динара за коју је дана 06.09.2012. године закључен Уговор о купопродаји број 1692/2/12-25 по спроведеном поступку јавне набавке број 2/12, Партија II- Мобилијар. Остале трошкове у износу од 686 хиљада динара чине набавке клима уређаја, МС табла, опреме за противпожарну заштиту и слично.

Трошкови гума за возила исказани у износу од 760 хиљада динара односе се на набавку гума за возила од СЗР Питстоп пр. Горан Викторовић, Доњи Милановац у износу од 650 хиљада динара, Мост д.о.о., Горњи Степојевац, Трговиште у износу од

90 хиљада динара, Шермис д.о.о., Кладушница у износу од 11 хиљада динара и СТР Даре пр. Жикица Мартиновић, Мироч, Доњи Милановац у износу од 9 хиљада динара. За наведене набавке није спроведен поступак јавне набавке (Напомена 6.1.2.).

Остали трошкови режијског материјала исказани у износу од 378 хиљада динара обухватају трошкове материјала за одржавање, трошкове ХТЗ опреме и трошкове осталог материјала.

8.2.1.3. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије исказани у износу од 8.026 хиљада динара односе се на следеће:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Трошкови електричне енергије	647
Трошкови моторног уља	274
Трошкови горива за возила	6.134
Трошкови лож уља	860
Трошкови огревног дрвета	111
Укупно	8.026

Трошкови горива за возила исказани у износу од 6.134 хиљаде динара се највећим делом, у износу од 5.739 хиљада динара, односе на набавку горива од НИС а.д., Нови Сад по основу Уговора о продаји нафтних деривата путем дебитне НИС картице за гориво број 1993 од 18.07.2011. године за коју није спроведен поступак јавне набавке (Напомена 6.1.1.).

Трошкови лож уља у износу од 860 хиљада динара се највећим делом, у износу од 697 хиљада динара, односе на набавку лож уља за грејање од НИС а.д., Нови Сад за коју није спроведен поступак јавне набавке (Напомена 6.1.1.).

8.2.2. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	61.510	58.679
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	11.010	10.504
Трошкови накнада по уговору о делу	2.250	1.527
Трошкови накнада по ауторским уговорима	-	(144)
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	689	2.542
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	78	206
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	3.212	4.252
Остали лични расходи и накнаде	2.314	2.887
Укупно	81.063	80.453

8.2.2.1. Трошкови зарада и друге накнаде

Обрачун и исплата зарада у Предузећу врши се у складу са Законом о раду („Службени гласник РС“, број 24/2005, 61/2005, 54/2009 и 32/2013), Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 5/2006), уговорима о раду и Програмом пословања за 2013. годину. Исплаћене масе зараде и накнаде зараде су у границама планираних Програмом пословања за 2013. годину.

У наредној табели дат је преглед планираних и исплаћених зарада и накнада зарада:

- у хиљадама динара-

Опис	Износ	Напомена
Исплаћене зараде (брuto) у 2012. години	58.679	Просечна бруто зарада по запосленом 69.268,00 динара
Планиране зараде (брuto) у 2013. години	71.504	Пројектује стопу раста од 20,18% у односу на планирану масу средстава за 2012. годину
Исплаћене зараде (брuto) у 2013. години	61.510	Повећање масе од 5% у односу на 2012. годину, а 16,25% смањење у односу на план за 2013. годину

Програмом пословања у оквиру одељка „Расходи предузећа“ планирана је маса средстава за бруто зараде (без доприноса на терет послодавца) у износу од 71.504 хиљада динара и иста пројектује стопу раста од 20,18% у односу на масу средства планирану за 2012.годину. Месечна динамика расподеле укупне новчане масе планирана је тако да у априлу обезбеди раст основне зараде за 2% у односу на октобар 2012. године, у октобру је планиран раст од 0,5% у односу на основну зарату из септембра 2012. године, у складу са параметрима раста наведеним у Закону о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 93/2012).

Зарада запослених утврђује се уговором о раду у складу са законом, а зарада директора Предузећа утврђује се посебним уговором између директора и Управног одбора. Зарада запосленог одређена је уговором о раду, а утврђује се као производ основне цене рада и коефицијента радног места. На права радника из области рада и радног односа: цена рада, групе коефицијената за радна места, накнаде трошкова превоза на рад и са рада, јубиларне награде и слично, Предузеће је примењивало у току 2013. године, до доношења Правилника о раду, одредбе Посебног колективног уговора закљученог 31. децембра. 2003. године објављеног у Службеном гласнику РС број 10 од 4. фебруара 2004. године, закљученог на основу одредби члана 146. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 70/2001 и 73/2001), између Независног синдиката Предузећа, директора Предузећа и За Владу Републике Србије, Министра за заштиту природних богатстава и животне средине, као учесника у закључивању уговора. Временско важење Колективног уговора прописано је одредбом члана 263. став 1. Закона о раду, по коме се колективни уговор закључује на период од три године. По истеку рока из става 1. Колективни уговор престаје да важи, ако се учесници другачије не споразумеју најкасније 30 дана пре истека важења колективног уговора. Како учесници нису поступили на начин из става 2. члана 263. Закона о раду, Колективни уговор престао је да важи истеком рока од три године од датума

закључивања. Управни одбор Предузећа је на основу члана 3. став 2. Закона о раду и члана 27. Статута, донео дана 04.10.2013. године Правилник о раду под бројем 3297/10. Правилником о раду уређена су права, обавезе и одговорности запослених и обавезе Предузећа као послодавца у обезбеђивању и остваривању права запослених на раду и по основу рада. Чланом 62. Правилника прописани су коефицијенти за обрачун и исплату плата запослених. Висина коефицијената по радним местима, где спадају радна места пословодства, креће се у распону од 1,35 до 6,00 за директора Предузећа.

Зараде пословодства Предузећа

На основу Статута Предузећа органи управљања у Предузећу су: управни одбор, директор и надзорни одбор. Послове пословодства Предузећа обавља директор кога именује Влада Републике Србије. Чланом 14. став 2. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник РС“, број 25/2000, 25/2002, 107/2005 и 108/2005-испр.) прописано је да се оснивачким актом јавног предузећа утврђује мандат директора. Статутом Предузећа, који има и улогу оснивачког акта, није утврђено трајање мандата директора предузећа, као и услови које треба да испуњава за место директора. Новим Статутом, донетим дана 25.09.2013. године, утврђени су услови за место директора, као и одређен мандат у трајању од четири године у складу са чланом 21. Закона о јавним предузећима.

Влада Републике Србије је на седници одржаној 19. фебруара 2009. године донела решење 24 број 119-799/2009-3 о именовању директора Предузећа. Основна зарада директора одређена је чланом 6. Уговора о раду, закљученог између директора Предузећа и председника Управног одбора Предузећа. Коефицијет сложености посла директора износи 6,00. Новчани износ нето зараде директора у складу је са Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 93/2012).

Програмом пословања за 2013. годину планирана је укупна маса зараде у износу од 71.504 хиљада динара, а исплаћена 61.510 хиљаде динара. Од тога планирани износ масе зараде за пословодство је 1.782 хиљада динара, а исплаћена је бруто зарада у износу од 1.787 хиљада динара.

У наставку дајемо преглед износа зарада, накнада зарада и осталих личних расхода планираних Програмом пословања и изменама, као и износ зарада, накнада зарада и осталих личних расхода обрачунатих у 2013. години:

- у хиљадама динара -

Опис позиције	Износ по Програму Пословања	Обрачунат износ
Бруто I обрачуната зарада – запослени	69.721	59.723
Бруто I обрачуната зарада – пословодство	1.783	1.787
Доприноси на терет послодавца	12.799	11.010
Свега бруто II зарада	84.303	72.520
Трошкови накнада по уговорима	8.217	2.705
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	3.181	3.212
Накнада трошкова превоза на радно место и са радног места	800	728

Јубиларне награде	239	208
Солидарна помоћ запосленима	200	290
Отпремнине за одлазак у пензију	200	-
Трошкови службених путовања	1.280	1.400
Остали лични расходи	339	-
Свега накнаде и остали лични расходи	14.456	8.543
Укупно	98.759	81.063

8.2.2.2. Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора о делу

Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора о делу у износу од 2.250 хиљада динара односе се, у износу од 1.938 хиљада динара, на трошкове накнада по закљученим уговорима о делу ради обављања послова координације и спровођења пројектних активности на пројектима „Bioregio Carpathians-Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians“ и „Danubeparks Step 2.0“. Оба уговора закључена су са истим лицем. Преостали новчани износ од 312 хиљада динара односи се на накнаду трошкова службеног путовања у земљи и иностранству, на које извршилац има право и које су предвиђене закљученим уговором о делу, у висини и на начин предвиђен буџетом пројекта за наведене намене. Наведени трошкови исплаћивани су из одобрених средстава за спровођење пројекта.

8.2.2.3. Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима

Према подацима из пословне евиденције кадрова за 2013. годину, Предузеће је закључило укупно 12 уговора о привременим и повременим пословима са 9 лица. Послови које обављају лица по уговорима о привременим и повременим пословима јесу послови помоћног радника у шумарству, послови у извршењу биолошких радова у шумарству, одржавање саобраћајница националног парка, заштита и исхрана дивљачи, чување и одржавање објеката и слично. Обављање наведених послова не траје дуже од 120 радних дана у календарској години, те наведени послови по својој природи имају карактер привремених и повремених послова у смислу члана 197. Закона о раду.

Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима исказани су у износу од 689 хиљада динара и исти су у границама предвиђеног износа Програмом пословања за 2013. годину, којим је планиран износ од 4.801 хиљаде динара.

8.2.2.4. Трошкови накнада члановима управног одбора

Решењем Владе РС 24 број 119-166/2009-13 од 15. јануара 2009. године именовани су чланови управног одбора Предузећа који су представници оснивача: три члана и председник и решењем 24 број 119-8189/2005-2 од 22. децембра 2005. године именовано је два члана из редова запослених који су обављали функцију чланова управног одбора и у току 2013. године.

У складу са Законом о јавним предузећима Влада РС је решењем 24 број 119-1065/2013 од 11. децембра 2013. године именовала председника и четири члана надзорног одбора.

Управни одбор није донео појединачни акт о висини месечне накнаде за рад председника и чланова управног одбора, већ је месечна накнада утврђена у складу са Програмом пословања Предузећа и са препорукама и смерницама Закључка Владе 05 број 120- број: 120-4780/2008 од 6. новембра 2008. године. Месечна нето накнада за рад чланова Управног одбора из редова оснивача исплаћивана је у висини једноструке укупне просечне зараде по запосленом без пореза и доприноса, која је исплаћена у Републици у октобру месецу 2012. године, увећане за пројектовану инфлацију за 2013. годину, док се нето накнада за рад председника Управног одбора исплаћује у висини месечне нето накнаде за рад чланова Управног одбора из редова оснивача увећана за 50%. Висину нето накнада за рад чланова и председника Надзорног одбора утврђује оснивач, на основу извештаја о степену реализације програма пословања јавног предузећа у смислу одредби члана 19. Закона о јавним предузећима.

Основица за утврђивање нето накнаде је просечна зарада по запосленом без пореза и доприноса у Републици Србији исплаћена у октобру 2012. године у износу од 41.558,00 динара, увећана за пројектовану инфлацију у 2013. години од 5,5% која износи 2.285,69 динара, што износи 43.843,69 динара. Предузеће је председнику управног одбора исплаћивало месечну нето накнаду у висини од 50.000 динара, члановима из редова оснивача месечну нето накнаду у висини од 35.000 динара, док је члановима из редова запослених исплаћивало месечну нето накнаду у висини од 7.000 динара. Председнику и члановима из редова оснивача исплаћивани су путни трошкови на име доласка на седнице управног одбора, тако да је на име путних трошкова у 2013. години укупно исплаћен износ од 104.743 динара. Накнада путних трошкова има карактер других примања у смислу члана 85. Закона о порезу на доходак грађана и члана 99. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање. Збир накнаде путних трошкова и месечне нето накнаде за председника и чланове управног одбора појединачно не прелази максимално утврђен износ из горе наведеног Закључка Владе.

Годишњим Програмом пословања накнаде члановима управног и надзорног одбора планиране су у бруто износу од 3.181 хиљада динара, а обрачунате и исплаћене накнаде за 2013. годину износе 3.212 хиљада динара.

8.2.2.5. *Остали лични расходи и накнаде*

Остали лични расходи исказани су у износу од 2.314 хиљада динара и односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови превоза на рад и са рада	728	782
Накнаде трошкова службених путовања	1.088	1.050
Солидарне и остале помоћи	92	109
Накнаде трошкова за јубиларне награде	208	743
Новогодишњи поклони за децу	198	203
Укупно:	2.314	2.887

Накнаде трошкова превоза на рад и с рада запослених исказане у делу осталих личних расхода и накнада у износу од 728 хиљада динара у оквиру су планираног износа из Програма пословања за 2013. годину. Чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду прописано је запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у

јавном саобраћају. Накнада се исплаћује на основу података о цени превозне карте на конкретној релацији коју запослени користи, односно цене превозне карте.

Накнаде трошкова службених путовања у земљи и иностранству исказане су у износу од 1.088 хиљада динара (превоз, путарине, дневнице) и највећим делом се односе на трошкове дневница на службеном путу у износу од 882 хиљада динара. Висина дневнице која је исплаћивана у складу је са важећим прописима и иста износи 5% просечне месечне зараде по запосленом у привреди за време проведено на службеном путу у трајању од 12 часова и дуже.

Трошкови солидарне помоћи запосленима исказани су у износу од 92 хиљаде динара и односе се на помоћ у случају болести запосленог.

Накнаде трошкова за јубиларне награде у износу од 208 хиљада динара обрачунате су запосленима који су стекли услове из члана 28. Колективног уговора. Укупан број запослених који су имали право на јубиларне награде у 2013. години је три запослена. Наведени трошкови су у границама планираних Програмом пословања.

У 2013. години извршена је исплата **новогодишњих поклона за децу** у новчаном износу од 198 хиљаде динара за 33 деце, у виду пакетића појединачне вредности од 6 хиљада динара.

8.2.3. Трошкови амортизације и резервисања

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови амортизације (Напомене 7.1. и 7.2.)	10.170	9.599
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава (Напомена 7.10.)	11.551	5.668
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених (Напомена 7.10.)	60	66
Укупно	21.781	15.333

8.2.4. Остали пословни расходи

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови производних услуга		
Трошкови услуга на изради учинака	204	529
Трошкови транспортних услуга	1.862	1.313
Трошкови услуга одржавања	1.974	6.120
Трошкови закупнина	30	138
Трошкови сајмова	139	93
Трошкови рекламе и пропаганде	1.711	1.494
Трошкови истраживања	2.080	1.265
Трошкови развоја који се не капитализују	-	400
Трошкови осталих услуга	643	794
Свега	8.643	12.146
Нематеријални трошкови		
Трошкови непроизводних услуга	5.365	4.281
Трошкови репрезентације	1.113	1.213

Трошкови премија осигурања	1.946	1.684
Трошкови платног промета	347	307
Трошкови чланарина	210	212
Трошкови пореза	4.217	6.601
Остали нематеријални трошкови	3.996	3.303
Свега	17.194	17.601
Укупно	25.837	29.747

8.2.4.1. Трошкови услуга на изради учинака

Трошкови услуга на изради учинака исказани у износу од 204 хиљаде динара односе се на услуге извожења огревног дрвета из газдинских јединица, извршене од стране: Беомарк индустрија д.о.о., Мосна у износу од 114 хиљада динара по основу Уговора број 1781 од 07.05.2013. године, Обртник Плус пр. Новица Марковић, Мосна у износу од 78 хиљада динара по основу Уговора број 4004 од 08.10.2013. године и Аутопревозника Михајло Пајић, Добра у износу од 11 хиљада динара по основу Уговора број 4611 од 22.11.2013. године.

8.2.4.2. Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга исказани у износу од 1.862 хиљаде динара односе се на следеће:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Трошкови ПТТ услуга	1.682
Трошкови интернет услуга	96
Трошкови путарина	64
Остало	20
Укупно:	1.862

Трошкови ПТТ услуга исказани у износу од 1.682 хиљаде динара обухватају трошкове мобилне телефоније – Теленор (063 и 062 бројеви) у износу од 672 хиљаде динара по основу Уговора и анекса Уговора закљученог дана 21.12.2012. године са Теленор д.о.о., Београд, трошкове мобилне телефоније – МТС (064 бројеви) пакет „Бизнет“ у износу од 409 хиљада динара по основу Уговора број 2365 закљученог дана 15.06.2012. године са Телеком а.д., Београд, трошкове фиксне телефоније – Телеком у износу од 312 хиљада динара и остало у износу од 290 хиљада динара.

Коришћење телефонских 063 бројева из пакета „Бесплатно за тим 50“ и 064 бројева из пакета „Бизнет“ одобрено је Одлуком Директора број 1008 од 16.04.2009. године, док је коришћење телефонских 062 бројева из пакета „Сурфуј више 30 ГБ“ одобрено Одлуком Директора број 5761 од 28.12.2012. године.

8.2.4.3. Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања исказани у износу од 1.974 хиљаде динара односе се на следеће:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Трошкови услуга одржавања возила	899
Трошкови услуга одржавања опреме	517
Трошкови услуга одржавања путева	301
Остали трошкови услуга одржавања	257
Укупно	1.974

Трошкови услуга одржавања возила исказани у износу од 899 хиљада динара односе се на услуге одржавања возила извршене од стране великог броја добављача, од којих је најзначајнији СЗР Пит Стоп пр. Горан Викторовић, Доњи Милановац у износу од 570 хиљада динара. За наведене услуге није спроведен поступак јавне набавке (Напомена 6.1.2.).

Трошкови услуга одржавања опреме исказани у износу од 517 хиљада динара обухватају услугу инсталације опреме за противпожарну заштиту у износу од 204 хиљада динара која је извршена од стране „Incentra“ д.о.о., Београд по Уговору број ВС 002 „Supply of anti-fire monitoring system“ закљученим дана 17.12.2012. године у оквиру пројекта „Bioregio Carpathians-Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians“ и трошкове набавке тонера за штампаче, сервисирања фотокопир апарата и фискалних каса и слично у износу од 313 хиљада динара.

8.2.4.4. Трошкови сајмова

Трошкови сајмова исказани су у износу од 139 хиљада динара и односе се на трошкове закупа простора ради учешћа на следећим сајмовима: 10. Међународном сајму заштите животне средине и природних ресурса Eco Fair на Београдском сајму који се одржао у периоду од 09.10. до 12.10.2013. године у износу од 91 хиљаду динара, и на 46. Међународном сајму лова, риболова и спорта који се одржао на Новосадском сајму у периоду од 03.06. до 06.10.2013. године у износу од 48 хиљада динара.

8.2.4.5. Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде исказани су у износу од 1.711 хиљада динара и односе се на услуге штампања пропагандног материјала извршене од стране Принцип Прес д.о.о., Београд у износу од 1.115 хиљада динара и СЗР Tauruss пр. Филић Драган, Бор у износу од 509 хиљада динара и остале трошкове рекламе и пропаганде у износу од 87 хиљада динара.

Услуге штампања пропагандног материјала извршене од стране Принцип Прес д.о.о., Београд обухватају услугу штампе публикације „Птице Ђердапа“, реализоване у износу од 680 хиљада динара, за коју је дана 29.11.2011. године закључен Уговор број 956-5/11-14 по спроведеном поступку јавне набавке мале вредности број 5/11, и услугу штампе Туристичког водича Националног парка Ђердап на српском, енглеском и немачком језику, реализоване у износу од 435 хиљада динара, за коју је

дана 11.10.2012. године закључен Уговор број 1190-6/12-12 по спроведеном поступку јавне набавке мале вредности број 6/12.

Услуге штампања пропагандног материјала од стране СЗР Таурусс пр. Филић Драган, Бор обухватају услугу штампе едукативних игара и рекламног материјала – календара, флајера, постера, магнета у износу од 478 хиљада динара, за коју је закључен Уговор број 1190-3/12-12 дана 24.10.2012. године по спроведеном поступку јавне набавке мале вредности број 3/12 и услугу штампе информативног материјала за акцију – механичко уклањање губара у износу од 31 хиљада динара.

Остали трошкови рекламе и пропаганде односе се на услугу објављивања текстова о активностима Предузећа и линковање сајта Предузећа у интернет издању часописа INTERNET SERBIA TRAVEL NEWS извршене од стране Perfect-Metropolis Group д.о.о., Београд у износу од 60 хиљада динара и остало у износу од 27 хиљада динара.

8.2.4.6. Трошкови истраживања

Трошкови истраживања исказани су у износу од 2.080 хиљада динара и обухватају услуге истраживања извршене од стране Удружења Млади истраживачи Србије, Београд и SEEDEV д.о.о., Београд.

Трошкови истраживања у износу од 1.079 хиљада динара односе се на услуге истраживања извршене од стране Удружења Млади истраживачи Србије, Београд, које је спровело истраживање о биљним и животињским врстама и представило ове информације у циљу одређивања које врсте и станишта се морају наћи на Црвену листу Карпата, по основу Уговора о пружању услуга број ВС004 од 15.12.2012. године у оквиру пројекта „Bioregio Carpathians-Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians“.

Трошкови истраживања у износу од 1.001 хиљада динара односе се на услуге истраживања извршене од SEEDEV д.о.о., Београд, које је спровело истраживање и саставило Студију и Извештај о социоекономској ситуацији у карпатском делу Србије, по основу Уговора о пружању услуга број ВС005 од 13.12.2012. године у оквиру пројекта „Bioregio Carpathians-Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians“.

8.2.4.7. Трошкови осталих услуга

Трошкови осталих услуга исказани су у износу од 643 хиљаде динара и односе се на следеће:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Трошкови комуналних услуга	295
Трошкови претплате	
- на стручне часописе	207
- на регистре и базе прописа на интернету	97
Остало	44
Укупно	643

8.2.4.8. Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга исказани су у износу од 5.365 хиљада динара и односе се на следеће:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Трошкови адвокатских услуга	1.962
Трошкови омладинске задруге	1.278
Трошкови уклањања губара	755
Трошкови консултантских услуга	332
Трошкови екстерне ревизије финансијских извештаја	300
Трошкови одржавања књиговодственог програма	269
Трошкови стручних семинара и обуке запослених	200
Трошкови регистрације возила и чамца	197
Остали трошкови непроизводних услуга	72
Укупно	5.365

Трошкови адвокатских услуга исказани у износу од 1.962 хиљаде динара односе се на пружене адвокатске услуге од стране Адвокатске канцеларије Поповић и Митровић из Београда у износу од 1.391 хиљаду динара и Адвокатске канцеларије Бојчевић Милорада из Мајданпека у износу од 571 хиљаду динара. За наведене услуге није спроведен поступак јавне набавке (Напомена 6.1.3.).

Трошкови омладинске задруге исказани у износу од 1.278 хиљада динара односе се на трошкове ангажовања лица преко омладинских задруга за обављање послова обележавања стабала за сечу, пошумљавања шума, гајења шума и одржавања шумских саобраћајница и то преко Омладинске задруге Гвозден, Доњи Милановац по основу Уговора о пословној сарадњи број 007/1 од 05.01.2007. године у износу од 1.028 хиљада динара и Омладинске задруге Велико Градиште, Велико Градиште по основу Уговора број 652 од 08.05.2006. године у износу од 250 хиљада динара.

Трошкови уклањања губара у износу од 755 хиљада динара односе се на услуге механичког уклањања и сакупљања јајних легала губара у шумама извршене од стране лица ангажованих преко Омладинске задруге Гвозден, Доњи Милановац по основу Уговора о пословној сарадњи број 007/1 од 05.01.2007. године у износу од 478 хиљаде динара, Ловачког удружења Куна, Добра по основу Уговора број 495 од 06.02.2013. године у износу од 207 хиљада динара и Ловачког удружења Ђердап, Доњи Милановац по основу Уговора број 614 од 14.02.2013. године у износу од 70 хиљада динара.

Трошкови консултантских услуга у износу од 332 хиљаде динара односе се на услугу пружања стручне помоћи при увођењу система финансијског управљања и контрола – I фаза по основу Уговору о консалтингу број 2682 закљученим дана 03.07.2012. године са Moore Stephens Ревизија и Рачуноводство д.о.о., Београд.

8.2.4.9. Трошкови репрезентације

Трошкови репрезентације исказани у износу од 1.113 хиљада динара обухватају услуге хотела и ресторана, набавку хране и пића, набавку производа у виду пригодних поклона и слично, извршене од стране великог броја добављача од којих су најзначајнији: СЗТР Милена, пр. Јовановић Градимир, Доњи Милановац у износу од 276 хиљада динара, Лепенски Вир а.д. Доњи Милановац у износу од 168 хиљада динара, Ђердап услуге а.д. Кладово у износу од 120 хиљада динара, СУР Драго пр. Драгомир Миленковић, Доњи Милановац у износу од 118 хиљада динара и осталих добављача у износу од 430 хиљада динара. За наведене услуге није спроведен поступак јавне набавке (Напомена 6.1.4.).

У складу са Правилником о коришћењу средстава репрезентације, који је Управни одбор Предузећа донео дана 19.03.2009. године, овлашћени радник Предузећа је у обавези да води евиденцију о коришћењу средстава репрезентације на основу рачуна (фактура) за репрезентацију и да сваког месеца Директору Предузећа доставља Извештај о утрошеној репрезентацији.

8.2.4.10. Трошкови премија осигурања

Трошкови осигурања исказани у износу од 1.946 хиљада динара односе се на услуге осигурања (имовине, моторних возила, осигурања запослених од последица незгоде, допунско здравствено осигурање запослених) по основу Уговора број 1020/4-9 закљученим дана 27.09.2011. године на период од четири године са ДДОР Нови Сад а.д.о. Нови Сад, по спроведеном поступку јавне набавке број 4/11.

8.2.4.11. Трошкови чланарина

Трошкови чланарина исказани у износу од 210 хиљада динара односе се на плаћене чланарине за 2013. годину за чланство у: Асоцијацији националних паркова и заштићених подручја Србије, Београд у износу од 55 хиљада динара, Дунав центру за компетенцију (Danube Competence Center), Београд у износу од 56 хиљада динара, Europark Federation, Регенсбург, Немачка у износу од 67 хиљада динара и остало у износу од 32 хиљаде динара.

8.2.4.12. Трошкови пореза

Трошкови пореза исказани су у износу од 4.217 хиљада динара и односе се на следеће:
-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Порез на имовину	290
Порез на земљиште	30
Порез на регистрацију оружја	56
Накнада за коришћење грађевинског земљишта	202
Накнада за коришћење вода (Напомена 8.1.3.4)	614
Накнада за коришћење шума	1.588
Накнада за одводњавање	580
Накнада за заштиту и унапређење животне средине	41
Накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи	315

Трошкови ПДВ-а за рекламни материјал	173
Такса за истицање фирме на пословном простору	286
Порез на поклон	42
Укупно	4.217

Накнада за коришћење шума исказана у износу од 1.588 хиљада динара представља накнаду обрачунату применом стопе од 3% на основицу коју чини укупан годишњи приход који је Предузеће остварило газдовањем шумама, односно продајом производа искоришћавања шума (дрвних сортимената), у складу са одредбама члана 85. Закона о шумама.

8.2.4.13. *Остали нематеријални трошкови*

Остали нематеријални трошкови исказани у износу од 3.996 хиљада динара односе се на следеће:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Судски трошкови	1.515
Трошкови административних такси	194
Трошкови доприноса за привремене и повремене послове	123
Трошкови учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом	700
Трошкови организације састанака и семинара	955
Трошкови учешћа на сусретима паркова	492
Остало	17
Укупно	3.996

Трошкови учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом исказани у износу од 700 хиљада динара односе се на новчана средства која је Предузеће, обзиром да није запослило прописан број особа са инвалидитетом дефинисан одредбама члана 24. и 26. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“, број 36/2009 и 32/2013), уплатило у Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом у складу са чланом 29. истог Закона.

Трошкови организације састанака и семинара исказани у износу од 955 хиљада динара обухватају услуге организације састанка и конференција у износу од 402 хиљаде извршене од стране Arriva Litas д.о.о., Пожаревац по основу Уговора о пружању услуга број ВС006 од 20.02.2013. године у оквиру пројекта „Bioregio Carpathians-Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians“ и услуге превоза и организације семинара у износу од 553 хиљаде динара извршене од стране Arriva Litas д.о.о. Пожаревац у оквиру пројекта „Danubeparks step 2.0“.

Трошкови учешћа на сусретима паркова исказани у износу од 492 хиљаде динара обухватају услуге смештаја, исхране и друге угоститељско-туристичке услуге у износу од 375 хиљада динара извршене од стране РС МО Војна установа Тара, Бајина Башта по основу Уговора број 2433 од 18.06.2013. године и услуге превоза у износу од 117 хиљада динара извршене од стране Arriva Litas д.о.о., Пожаревац за потребе

учествовања Предузећа на 14. Парковијади – сусретима запослених у националним парковима, одржаној на Тари у периоду од 20.06. до 23.06.2013. године.

8.3. Финансијски приходи

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од камата	564	179
Позитивне курсне разлике	6	239
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	10	3
Укупно	580	421

Приходи од камата исказани у износу од 564 хиљаде динара односе се на приходе по основу затезне камате по судским пресудама за неплаћене обавезе из ранијих година у износу од 541 хиљада динара и на приходе од обрачунатих камата на одржавање текуће ликвидности у износу од 23 хиљаде динара.

8.4. Финансијски расходи

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Расходи камата	1.096	546
Негативне курсне разлике	93	45
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	6	306
Остали финансијски расходи	453	827
Укупно	1.648	1.724

Расходи камата исказами у износу од 1.096 хиљада динара обухватају обрчунату камату по краткорочним кредитима код пословних банака у износу од 680 хиљада динара, трошкове затезне камате по судским одлукама у износу од 186 хиљада динара, трошкове камате по решењима у плаћању јавних прихода у износу од 170 хиљада динара и обрачунату камату по основу финансијског лизинга у износу од 60 хиљада динара.

Остали финансијски расходи исказани у износу од 453 хиљаде динара представљају накнаде по закљученим теретним уговорима о уступању потраживања у износу од 401 хиљада динара и остале провизије по уговорима у износу од 52 хиљаде динара. Наиме, Предузеће је у току 2013. године закључило 15 уговора о преносу потраживања уз накнаду у износу од 3% вредности уступљеног потраживања, у смислу члана 436..443. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/1978, 39/1985, 57/1989 и „Службени лист СРЈ“, број 31/1993), за потраживања која има од ПД Југоисток д.о.о., Ниш по основу накнада за коришћење заштићеног добра у укупном износу од 13.365 хиљада динара.

8.5. Остали приходи

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	50	561
Добици од продаје материјала	32.477	16.493
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од	-	248

ризика		
Приходи од смањења обавеза	76	9.284
Приходи од укидања дугорочних резервисања (Напомена 7.10.)	5.668	8.457
Остали непоменути приходи	3.207	1.098
Приходи од усклађивања вредности биолошких средстава (Напомена 7.2.2.)	14.509	24.076
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана (Напомена 7.5.3.)	1.393	87
Укупно	57.380	60.304

8.5.1. Добици од продаје материјала

Добици од продаје материјала исказани у износу од 32.477 хиљада динара односе се на приходе остварене продајом дрвних сортимената – трупаца и огревног дрвета „на пању“ (у дубећем стању), на основу уговора о продаји дрвних сортимената, а по спроведеним поступцима јавних позива (купцима) за продају дрвних сортимената. Код продаје „на пању“ купац купује претходно дозначена (одабрана, обележена и жигосана) стабла у дубећем стању, у шуми, да би својом радном снагом, средствима рада и механизацијом извршио сечу, израду и извлачење дрвних сортимената. Ови приходи одређени су расположивим количинама стабала за сечу, утврђених на основу усвојених планских докумената (план развоја шума и основе газдовања шумама), као и на основу годишњег плана газдовања шумама, чији саставни део је и план искоришћавања шума. Искоришћавање шума по годишњем плану представља 1/10 од десетогодишњег плана из основе газдовања шумама за сваку газдинску јединицу.

8.5.2. Остали непоменути приходи

Остали непоменути приходи исказани у износу од 3.207 хиљада динара односе се на следеће:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Приходи од поклона (Напомена 7.2.4)	1.622
Приходи од накнаде штета	1.190
Приходи од судских спорова	333
Остало	62
Укупно	3.207

Приходи од накнаде штета исказани у износу од 1.190 хиљада динара обухватају накнаду штете из осигурања имовине у износу од 731 хиљаду динара и накнаду штете из осигурања моторних возила у износу од 67 хиљада динара од ДДОР Нови Сад а.д.о., Нови Сад, накнаду штете по основу кашњења у извршавању услуга израде основа за газдовање шумама у државној својини за газдинске јединице Црни Врх и Лева Река у износу од 243 хиљаде динара од Форнет д.о.о., Београд и остало у износу од 149 хиљада динара.

8.6. Остали расходи

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Губици по основу расхоровања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	20	8
Мањкови	8	-
Остали непоменути расходи	1.992	2.811
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана (Напомена 7.5.3.)	10.725	12.929
Укупно	12.745	15.748

Остали непоменути расходи исказани у износу од 1.992 хиљаде динара односе се на следеће:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Трошкови судских спорова	417
Накнаде штета од дивљачи	760
Издаци за донаторство	284
Други непоменути расходи	237
Накнада штете	201
Остало	93
Укупно	1.992

Накнаде штета од дивљачи исказани у износу од 760 хиљада динара односе се на накнаде штета од дивљачи правним, односно физичким лицима у складу са Законом о дивљачи и ловству и Правилником о мерама за спречавање штете од дивљачи и штете на дивљачи и поступку и начину утврђивања штете („Службени гласник РС“, број 2/2012).

Издаци за донаторство исказани у износу од 284 хиљаде динара односе се на дата средства Предузећа кроз донације за разне сврхе као што су: ловно-туристичка манифестација „Сусрет са вуком“, манифестација цвећа, туризма, угоститељства и народних обичаја „Јоргован Фест 2013“, хуманитарна акција „Срце за децу“ и друго.

Други непоменути расходи исказани у износу од 237 хиљада динара односе се на обавезу утврђену Решењем Пореске управе, регионални центар Ниш, филијала Бор број 47-00017/2013-0027-010 од 04.04.2013. године у поступку теренске контроле обрачунавања и плаћања пореза и доприноса по одбитку – пореза на доходак, пореза на додату вредност, пореза на остале приходе за период 01.01.2010 - 31.12.2012. године и обрачунавања и плаћања пореза на добит правних лица за период 01.01.2010. - 31.12.2011. године.

Накнада штете у износу од 201 хиљаде динара односи се на исплату месечне ренте физичком лицу по судској пресуди П.број 448/10 од 26.01.2011. године због губитка радне способности.

8.7. Финансијски резултат

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Добитак пре опорезивања	4.086	2.974
Порески расход периода	(1.319)	(265)
Одложени порески расходи периода (Напомена 7.8.)	(373)	-
Одложени порески приходи периода	-	2.469
Нето добитак/(губитак) (Напомена 7.9.4.)	2.394	5.178

9. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Према Параграфу 49. Оквира за састављање и презентацију финансијских извештаја, а у складу са чланом 2. Закона о рачуноводству, елементи који се директно односе на одмеравање финансијске позиције Предузећа су имовина, обавезе и капитал. Капитал као преостало учешће у имовини Предузећа после одбијања свих његових обавеза, реално је исказан и вреднован уколико су имовина и обавезе реално и фер одмерени. Исказане позиције у Извештају о променама на капиталу за 2013. годину презентоване су у складу са МРС 1 – Презентација финансијских извештаја.

10. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Предузећа као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2013. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са ставовима МРС 7 – Извештај о токовима готовине, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Предузећа у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

11. ОБЕЛОДАЊИВАЊА У НАПОМЕНАМА УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

У складу са параграфом 112. МРС 1 – Презентација финансијских извештаја и чланом 2. Закона о рачуноводству, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја и о примењеним рачуноводственим политикама, да обелодане информације које захтевају поједини МСФИ, односно МРС, а које нису приказане у финансијским извештајима и да пруже додатне информације које нису приказане у финансијским извештајима, али су релевантне за њихово разумевање.

Спровођењем поступка ревизије и анализом позиција исказаних у Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину, утврђено је да у Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину нису извршена следећа потребна обелодањивања:

- није обелодањена чињеница да основни капитал исказан у финансијским извештајима Предузећа није регистрован код Агениције за привредне регистре;
- нису обелодањени износи неусаглашених обавеза Предузећа, у складу са параграфом 7. и 8. МСФИ 7 – Финансијски инструменти: Обелодањивања и у складу са чланом 18. став 4. Закона о рачуноводству;

- нису обелодањени износи трошкова који се покривају из резервисаних средстава за обнављање (репродукцију) шума, у складу са параграфом 84. МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства.

12. СУДСКИ СПОРОВИ

У поступку ревизије презентован је преглед судских спорова у којима се Предузеће јавља у својству тужиоца и у својству туженика.

На дан 31. децембар 2013. године укупан број судских спорова у којима је Предузеће тужилац је 19, укупне вредности спорова 41.376 хиљада динара и углавном су покренути ради наплате потраживања. Нисмо могли квантификовати колика је извесност наплате трошкова по овим споровима.

Против Предузећа покренуто је 11 судских поступака, у којима су у својству тужиоца правна и физичка лица, укупне вредности 37.113 хиљада динара, углавном ради накнада штета. Предузеће на дан 31. децембар 2013. године није извршило резервисања за потенцијалне губитке по основу судских спорова. Коначан исход спорова на дан биланса стања није било могуће предвидети, али руководство Предузећа сматра да по овим споровима не могу настати материјално значајне негативне последице по Предузеће.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“,
ДОЊИ МИЛАНОВАЦ
ЗА 2013. ГОДИНУ**

**Број: 400-177/2014-06/9
Београд, 17. новембар 2014. године**

Садржај

1. БИЛАНС СТАЊА.....	3
2. БИЛАНС УСПЕХА.....	4
3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ.....	5
4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ.....	6

1. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
АКТИВА			
СТАЛНА ИМОВИНА		4.499.221	4.396.092
НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	7.1.	1.504	1.983
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА	7.2.	4.493.464	4.389.647
Некретнине, постројења и опрема		244.385	144.851
Инвестиционе некретнине		696	696
Биолошка средства		4.248.383	4.244.100
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ		4.253	4.462
Остали дугорочни финансијски пласмани	7.3.	4.253	4.462
ОБРТНА ИМОВИНА		73.608	66.524
ЗАЛИХЕ	7.4.	3.518	9.617
КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА		70.090	56.907
Потраживања	7.5.	57.600	39.742
Потраживања за више плаћен порез на добитак		-	94
Готовински еквиваленти и готовина	7.6.	11.101	15.779
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	7.7.	1.389	1.292
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	7.8.	6.265	6.638
ПОСЛОВНА ИМОВИНА		4.579.094	4.469.254
УКУПНА АКТИВА		4.579.094	4.469.254
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	7.15	609	3.976
П А С И В А			
КАПИТАЛ	7.9.	4.445.337	4.338.119
ОСНОВНИ КАПИТАЛ		4.302.412	4.302.412
РЕЗЕРВЕ		873	873
РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ		113.710	10.712
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК		28.342	24.122
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		133.757	131.135
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	7.10.	11.830	6.068
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		-	139
Остале дугорочне обавезе		-	139
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		121.927	124.928
Краткорочне финансијске обавезе	7.11.	7.114	6.164
Обавезе из пословања	7.12.	49.754	54.898
Остале краткорочне обавезе	7.13.	30.930	29.467
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	7.14.	33.175	34.399
Обавезе по основу пореза на добитак		954	-
УКУПНА ПАСИВА		4.579.094	4.469.254
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	7.15	609	3.976

2. БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01.2013. до 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	8.1.	103.040	100.929
Приходи од продаје	8.1.1.	5.065	8.935
Смањење вредности залиха учинака	8.1.2.	5.587	7.826
Остали пословни приходи	8.1.3.	103.562	99.820
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	8.2.	142.521	141.208
Набавна вредност продате робе		-	31
Трошкови материјала	8.2.1.	13.840	15.644
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8.2.2.	81.063	80.453
Трошкови амортизације и резервисања	8.2.3.	21.781	15.333
Остали пословни расходи	8.2.4.	25.837	29.747
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		39.481	40.279
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	8.3.	580	421
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	8.4.	1.648	1.724
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	8.5.	57.380	60.304
ОСТАЛИ РАСХОДИ	8.6.	12.745	15.748
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		4.086	2.974
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	8.7.	4.086	2.974
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
Порески расход периода	8.7.	1.319	265
Одложени порески расходи периода	8.7.	373	-
Одложени порески приходи периода	8.7.	-	2.469
НЕТО ДОБИТАК	8.7.	2.394	5.178

3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ у периоду од 01.01.2013. до 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Приливи готовине из пословних активности	129.300	156.722
Продаја и примљени аванси	53.595	64.809
Примљене камате из пословних активности	566	179
Остали приливи из редовног пословања	75.139	91.734
Одливи готовине из пословних активности	131.154	135.107
Исплате добављачима и дати аванси	42.021	43.496
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	80.306	73.288
Плаћене камате	818	404
Порез на добитак	231	117
Плаћања по основу осталих јавних прихода	7.778	17.802
Нето прилив готовине из пословних активности	-	21.615
Нето одлив готовине из пословних активности	1.854	-
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи готовине из активности инвестирања	5	936
Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	-	936
Примљене камате из активности инвестирања	5	-
Одливи готовине из активности инвестирања	3.859	20.132
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3.859	20.132
Нето одлив готовине из активности инвестирања	3.854	19.196
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Приливи готовине из активности финансирања	14.673	5.000
Дугорочни и краткорочни кредити	10.100	5.000
Остале дугорочне и краткорочне обавезе	4.573	-
Одливи готовине из активности финансирања	13.583	1.224
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе	12.618	-
Финансијски лизинг	965	1.224
Нето приливи готовине из активности финансирања	1.090	3.776
СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	143.978	162.658
СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	148.596	156.463
НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	-	6.195
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	4.618	-
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	15.779	9.390
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПЕРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	4	239
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПЕРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	64	45
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	11.101	15.779

4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
у периоду од 01.01.2013. до 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ОПИС	Основни капитал	Остали основни капитал	Резерве	Ревалоризационе резерве	Нерасподеђени добитак	УКУПНО
Стање на дан 31.12.2011. године	4.295.637	6.775	873	11.151	18.662	4.333.098
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2012. године	4.295.637	6.775	873	11.151	18.662	4.333.098
Укупна повећања у претходној години	-	-	-	-	5.460	5.460
Укупна смањења у претходној години	-	-	-	439	-	439
Стање на дан 31.12.2012. године	4.295.637	6.775	873	10.712	24.122	4.338.119
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2013. године	4.295.637	6.775	873	10.712	18.662	4.338.119
Укупна повећања у текућој години	-	-	-	103.075	8.122	111.197
Укупна смањења у текућој години	-	-	-	77	3.902	3.979
Стање на дан 31.12.2013. године	4.295.637	6.775	873	113.710	28.342	4.445.337